

Glasnik MIRA

Godište V. • Broj 5 • Međugorje • Svibanj 2010. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Pet godina
pontifikata*

Domestinus PP XVI

Draga djeco!

U ovom vremenu kad na poseban način molite i tražite moj zagovor, pozivam vas, dječice, molite da vam preko vaših molitava mogu pomoći da se što više srdaca otvori mojim porukama. Molite na moje nakane. Ja sam s vama i zagovaram pred svojim Sinom za svakoga od vas.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu! (25. travnja 2010.)

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Molite da se što više srdaca otvori mojim porukama
vlč. Adalbert Rebić

Susreti
Hodočašće
fra Ivan Landeka

Meditacija
Nova prisutnost
s. Dominika Anić

Prvi dani ukazanja
Ivandan 1981.
Draga Vidović

Pet godina pontifikata
Benedikta XVI.
Živog Učitelja Crkve u katakombe!
fra Bernardin Škunca

Svjedočanstvo
Potekla je nova rijeka
s. Lidija Glavaš

Pet godina pontifikata Benedikta XVI.

Izložiti se i otvoriti Presvetomu

Upravo u vremenu ove duboko- i dalekosežne krize Papa daje terapiju za izlazak iz baruštine nagomilanih skandala: Dati se voditi Isusovim pogledom, Isusovim likom.

fra Tomislav Pervan

Kardinali su 19. travnja 2005. dali svoj glas osobi koju su mediji desetljećima prozivali kao tvrdolinijaša, dogmatičara, posvuda je kritizirali i karikirali, prikazivali u negativnu svjetlu. Zašto su mu dali glas? Jer su ga poznavali. Upoznali su ga, cijenili ga kao najvršnjega teologa, profinjena sugovornika i pastira, krajnje skromna čovjeka i jednoga od briljantnih intelektualaca suvremene svjetske pozornice. Upravo je kardinal Ratzinger pratio i sukreirao skoro cijeli pontifikat Ivana Pavla II. Stoga je kardinalima bilo gotovo naravno izabrati upravo njega za nasljednika na Petrovoj stolici.

Danas, pet godina poslije, ponovno se pokušava na sve strane prišiti mu iskrivljenu sliku. Želi ga se uvući u baruštinu nagomilanih skandala u Crkvi. Upravo njega koji je htio isušiti močvaru još za svoga djelovanja u Kongregaciji za nauk vjere. Prije izbora za Vrhovnog svećenika, kad je slutio da bi izbor mogao pasti na njega, govorio je o *giljotini koja se obrušuje na njegov život*. To bijaše proročanski govor. Mnogi danas svakodnevno bruse njezino sjećivo, oštre ga, davolski i paklenski su napadaji svakim danom sve snažniji. On je na izravnom ciljniku tolikih medija koji žele iskriviti sliku o njemu i njegovu pontifikatu, nažalost – čak i uz pomoć ljudi iz Crkve. To ne čudi. Čovjek koji neuzdrmljivo ostaje pri tome kako postoji istina o Bogu i čovjeku, koji tu istinu svim svojim bićem naviješta, izazov je sekulariziranom svijetu. Protivi se sve većem posvjetovnjačenju Crkve i njezinih službenika. On utjelovljuje nespojivost Duha Božjega i duha ovoga svijeta. Papa u sebi uosobljuje pitanje istine.

To ga čini metom onoga relativizma na koji se tako snažno obrušio u propovijedi prije ulaska u konklave, žigošući upravo relativizam kao najizrazitijeg protivnika i izazov Crkvi u ovome vremenu. Kazao je kako čvrsto pristajanje uz *Credo* Crkve mnogi etiketiraju

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Nalog 14, Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u EURima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Iz sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Nosiva snaga svetoga i svetih

Tko je udomljen u životima svetaca, tko se s njima osjeća bliskim i u zajedništvu, otkrit će uz njih zavičaj i dom. Njihova povijest, njihov život posreduje i nudi sigurnost, u njihovim životima vjera poprima novo lice. Sveci su svi zaredom nešto kao stube, oni nam pružaju u ruke ljestve prema nebu, oni su trajni svjedoci kako je Crkva mlada, nova u Duhu Svetome.

fra Tomislav Pervan

Svi koji su bilo kada bili u Rimu na Trgu svetoga Petra dive se velebnim kolonadama koje bi htjele na slikovit način uobručiti cijeli onaj prostor i otvoriti se kao otvorene ruke prema svijetu. Divimo se i unutrašnjosti Crkve svetoga Petra, baldahinu pod kojim Papa slavi svetu Misu. Samo su to neka od djela genijalnoga talijanskoga kipara iz vremena baroka, Gianlorenza Berninija. Za današnji Rim nerijetko se kaže kako je to „Berninijev Rim”. Od njega nam je ostala rukom pisana oporuka svomu sinu, u kojoj traži da mu se nakon smrti ne podiže nikakav nadgrobni spomenik. Zavrijedio je on zacijelo više od ostalih i spomenik, i mauzolej, zbog svega onoga što je svojim umjetničkim genijem ostavio svijetu. Kao što genijalni Michelangelo nije potpisivao nijedno svoje djelo osim ranoga djela „Pieta“, jer sve što je ostavio iza sebe nosi njegov neponovljiv rukopis, tako je i s Berninijem. Velebnost djela svjedoči o neponovljivosti toga genija i jedinstveni je vidljivi spomenik tomu geniju. U oporuci jednostavno moli svoga sina da ga se pokopa ispod neke stepenice, a kao razlog navodi: „Tek kad je život postao stepenicom za druge, on se do kraja ispunio!” Život se isplatio kad je postao stubom, osloncem za druge!

Tko danas pohodi u Rimu baziliku Svete Marije Velike (Santa Maria Maggiore), zapazit će na jednoj stepenici koja vodi prema kuru te crkve grob toga velikoga kipara koji je svojim djelima zadužio cijeli svijet.

Svi smo mi na(d)zidani na temeljima, svi imamo tlo pod nogama. Svi smo mi u Kristovoj Crkvi, svi nazidani na temeljima apostola i svetaca, gdje je zaglavni kamen sam Isus Krist. Nerijetko se nad grobovima svetaca podizalo crkve i svetišta. Time kao da

se želi i nama poručiti: Kao što je vjera imala svoj hod kroz stoljeća i povijest, vremenom ona prerasta i u duhovnu i tvarnu arhitekturu našega života. Na tim mjestima otkrivamo kakve temelje i stubište pojedino zdanje treba, koje nosive stupove i koje vezivno tkivo, kakvu armaturu, da bi kuća i našega životnoga zdanja opstala, da se ne bi urušila.

Neudomljenost i bezavičajnost

Da bi društvo moglo sigurno kročiti u budućnost, trebaju mu na tome putu pojedinci, veličine koje imaju i svijest i spremnost postati drugima stepenicom, sigurnim osloncem, nosivom stubom. Stepence moraju moći nositi, moraju izdržati opterećenje. Opterećivosti i nosivosti nema bez ukorjenjivanja i dubokoga uzemljivanja, dubokoga zatemeljivanja u prošlost, bez svijesti o vlastitim korijenima, odakle dolazimo te kamo idemo. Tek to daje jasan smjer prema budućnosti. Sve se to opet daje zorno

Da bi društvo moglo sigurno kročiti u budućnost, trebaju mu na tome putu pojedinci, veličine koje imaju i svijest i spremnost postati drugima stepenicom, sigurnim osloncem, nosivom stubom.

Sveci nikada ne zastarijevaju. Nikada ne gube na cijeni ni vrijednosti. Oni su stalni svjedoci mladosti naše Crkve. Povijesni nam izvori jasno svjedoče za njih kako su smatrali sebe djecom Božjom.

oslikati slikom stuba. Sveci kao uzori utjelovljuju te stube. Povezanost s prošlošću, pogled prema budućnosti, prema gore. Stepence, kao što znamo, redovito vode prema gore, uzlazno, ili u kriptu, silazno. U njihovoj je naravi da nas sile na korak dalje, na njima se ne može ostaniti ili zadržavati.

Ako vjera u Boga ne tvori temelj i ne usmjeruje pogled prema čovjeku i društvu, nemoguće je iskusiti nebo kao zaštitu nad svojom glavom. Veliki problem suvremenoga čovjeka jest duhovna neodumljenost kao i tjelesna bezavičajnost. Suvremeni čovjek nije nigdje kod kuće, nije se on nigdje i ni u čemu udomio. On je stalno u pokretu, na kotačima, putuje iz mjesta u mjesto, vječni lutalica, nomad, ali u konačnici ne zna ni odakle dolazi ni kamo ide. Kamo idemo? Doma! Kući, u zavičaj! - To je moguće izreći samo ako postoje vrijednosti i istine koje nadilaze vidljivu pojavnost, puku materijalnost i funkcionalnost.

Tko je bliz svecima, tko je udomljen u životima svetaca, tko se s njima osjeća bliskim i u zajedništvu, otkrit će uz njih zavičaj i dom. Njihova povijest, njihov život posre-

duje i nudi sigurnost, u njihovim životima vjera poprima novo lice. Sveci su svi zaredom nešto kao stube, oni nam pružaju u ruke ljestve prema nebu. Oni imaju nutarnju privlačnu snagu. Sveci nikada ne stare. Nikada ne gube svoje značenje i vrijednost. Oni su trajni svjedoci kako je Crkva mlada, nova u Duhu Svetome. Sveci nisu nikada ljudi ili osobe prošlosti. Nisu to muševi i žene od jučer. Naprotiv, oni su uvijek muševi i žene od sutra i za sutra, oni su osobe u Kristovoj riječi i osobi zajamčene nam i obećane budućnosti. Oni su svjedoci budućega svijeta.

Tko se u kriptama velikih crkvenih zdanja spusti do grobova svetaca i velikana naše vjere, može iskusiti i posvijestiti si kako su ti velikani vjere utkani i u duhovnu ali i tvarnu arhitekturu naših zdanja i crkava, može istodobno doživjeti kako je povijest slojevit, kako protječe, stoljećima i tisućljećima. Povijest je slaganje sloja na sloj, redanje stuba za stubom. Naša se vjera temelji na sigurnostima i jamstvima za koja su oni živjeli. Sveci su životni orijentiri, a ta sigurna orijentacija čini svece nosivim stubište naše

vjere u vremenima društvenih promjena i prevrata. Mnogi likovi ili kipovi prikazani su kako na svojim ramenima nose cijela crkvena zdanja. Utemeljitelji mjesnih crkava, veliki misionari, ili konkretno sveti Franjo Asiški. Oni nose velebna zdanja. Samo onaj tko je osobno čvrst u vjeri, može biti i drugima snažni oslonac. Samo onaj tko se s Kristom poistovjeti, postaje osoba kadra u vjeri drugima posredovati identitet.

Taj nutarnji sklad podaruje životima svetaca kao uzora specifičnu privlačnu snagu. U vremenima i društvu u kome je mnogo toga u prijelomu i mijeni, sve više pokreće ljude pitanje: Prema čemu se usmjeriti, prema čemu i komu se orijentirati? Na što se smijem osloniti, u što se mogu pouzdati? Što nas nosi u vremenima kad je toliko toga krajnje nestalno i nepouzdan: Koja i kakva osvjeđenja, životne odluke, odnosi, radna mjesta, standard, životni osjećaj? Sve se više govori kako ljudi traže vjeru, kako im treba orijentacija, kako je život nesiguran i nepregledan. Trebaju nam osobe s jasno izraženim profilom. Živimo u vremenu u kome se nude i kupuju proizvodi i mišljenja samo ako imaju oznaku ili naljepnicu 'light' - lagano. Za razliku od toga nama treba čvrstoća, uporište, nosiva snaga osobe, pojedinca, mišljenja, uvjerenja.

Nosivost stubišta mjeri se prema prvoj, donjoj stepenici. U vremenu kad je mnogo toga u samoj Crkvi uzdrmano i na kušnji, sve je žurnije i preče pitanje: Što može ostaniti u ovim svjetskim mijenama? Što čovjek održava kroz sve promjene? Čak se i psalmist pitao u svojoj nevolji: „Kad su temelji uzljudžani, što da učini pravednik?” Na početku naše vjere imamo Krista, imamo apostole, imamo neuzdrmljivo svjedočanstvo pojedinaca koji su dali svoje živote za svoja uvjerenja. Sav Novi zavjet svjedoči o tome, zorno svjedočanstvo pruža nam rana Crkva, apostolski oci, sve odreda mučenici za vjeru.

Sveci nikada ne zastarijevaju. Nikada ne gube na cijeni ni vrijednosti. Oni su stalni svjedoci mladosti naše Crkve. Povijesni nam izvori jasno svjedoče za njih kako su smatrali sebe djecom Božjom. Dijete je uvijek mlado. Ljudi čute privlačnu snagu svetaca kad prepoznaju u njima bitne crte koje mogu i danas podariti kršćanima misionarsku privlačnu snagu. Možda nam i danas treba hod u (duhovne) katakombe, duboko pod zemlju, da ondje iznova zatemeljamo na temeljima Duha i Evanđelja obnovu sebe i Crkve u Duhu Božjem. Marija je tu velika pomoć, ona je na Duhove uz apostole istinska Duhonositeljica. Ona nam posreduje Duha i ovdje, u Međugorju.

Molite da se što više srdaca otvori mojim porukama

Poput Marije, i mi Bogu želimo klicati od radosti što je pogledao na nas neznatne slugе i službenice, i zato je molimo da nam otkrije svoje nakane, da nas stalno zagovara kod svojega Sina da bismo uvijek bili otvoreni za Božju poruku, koja jedina može obogatiti naš život.

vlč. Adalbert Rebić

Vrijeme u kojem živimo opterećeno je mnogim poteškoćama. Globalno gledano, ono je obilježeno iznad svega teškom gospodarskom i financijskom krizom. Posljedica toga je gubitak radnih mjesta mnogih ljudi i s time povezani problemi mnogih obitelji koje zbog toga ostaju bez kruha i često bez doma. U teškim vremenima ljudi se obraćaju Bogu nadajući se njegovoj pomoći. Utječu se također Gospi za pomoć kao što su se ljudi u Kani Galilejskoj Mariji utekli za pomoć u trenutku kad su ostali bez vina. Marija je sigurna da će njezin Sin pomoći svima koji mu se utječu za pomoć. „Jer jedan je Bog, jedan je i posrednik između Boga i ljudi, čovjek – Krist Isus, koji sebe samoga daje kao otkup za sve“ (1 Tim 2, 5). Marija izvješćuje Isusa o nevolji zaručnikovih ljudi: „Vina nemaju!“ (Iv 2, 3). Premda je Isus njoj odgovorio: „Još nije došao moj čas!“ (Iv 2, 4), bila je sigurna da će nešto poduzeti u prilog onih koji su u trenutačnoj nevolji pa reče poslužiteljima: „Što god vam rekne, učinite!“ (2, 5). Poslužitelji su je poslušali i učinili sve kako im je Isus rekao i donijeli na stol, protiv svakog običaja, *bolje vino nego je bilo prethodno* (usp. 2, 10).

Povrh toga, naše je vrijeme obilježeno i mnogovrsnim prirodnim katastrofama. Samo u nekoliko posljednjih tjedana dogodila su se dva velika potresa, jedan na Haitiju a drugi u Kini, i niz manjih koji su ljudima prouzročili mnoge nevolje tako da se mnogi ljudi počinju pitati, je li taj Bog, Stvoritelj svijeta, nemoćan pred katastrofalnim pojavama našeg planeta Zemlje. A svemu zlu što se događa u prirodi krivi su najvećim dijelom sami ljudi koji neobuzdano zlorabe prirodu. Islandski vulkan prouzročio je prošlih dana nezapamćene teškoće u zračnom prometu. Tisuće i tisuće ljudi ostali su u zračnim lukama, bili prisiljeni putovati sate i sate vlakovima, autobusima i taksijima.

Naše je vrijeme opterećeno i mnogim moralnim zlima: korupcija, zlostavljanja u

obiteljima, na ulici, u školi... Mediji su potpuno zavlada mladi ljudima, svojim seksualnim napisima i ponudama toliko su ih zaslijepili da mnogi smisao svoga života vide samo u seksu. A onda isti ti mediji, zauzvrat, licemjerno opisuju zle pojave koje sami potiču.

U ovom vremenu kad na poseban način molite i tražite moj zagovor

Oni koji su izravno ili neizravno, kao žrtve, pogođeni tim fizičkim i moralnim nevoljama utječu se na poseban način Mariji, Isusovoj majci, da im kao posrednica milosti pomogne. Ona je naša velika zagovornica

kod svoga Sina, jedinog velikog zagovornika između Boga i ljudi. „Jer jedan je Bog, i jedan je posrednik između Boga i ljudi, čovjek Isus Krist... Takva imamo Velikog svećenika koji sjede zdesna prijestolja Veličanstva Božjega...“ (Otk 8,1s) i ondje stalno za nas moli Oca i nas zagovara.

Osim Isusa Krista, nas kod Boga s Marijom zagovaraju svi sveti. Svi su sveti naši odvjetnici, koji u jedinstvu s Kristom, u ovisnosti prema njemu i po njegovim zaslugama, mole kod Svevišnjega za naše spasenje, tj. za one milosti koje su nam potrebne za postignuće vječnog blaženstva. To je ono općinstvo svetih, koje čini članak našeg Vje-

rovanja. Ako pak milosno posredništvo vrše sveti, i to tako da je to posredništvo jače i moćnije što su veće svetačke zasluge, nitko ne će i ne može poreći da pred svim svecima osobitu snagu posredništva ima Blažena Djevica Marija, koja je s Isusom Kristom, glavom i djeliteljem milosti povezana osobitim vezom i Isusova *materinstva* i svojeg sudjelovanja kod otkupljenja, koje je Isus ostvario svojom smrću na križu „uz koji stajše njegova majka Marija...“ (Iv 19, 25). Marija je dakle posrednica milosti. Ona je naša zagovornica i odvjetnica. Njoj se s pravom utječemo.

...da vam preko vaših molitava mogu pomoći da se što više srdaca otvori mojim porukama

Mariji je stalo do toga da što više ljudi čuje njezine poruke i otvori se Bogu, od kojega nam dolazi svako dobro, svaka milost. Njezino je osobito poslanje da stalno ukazuje na Isusa, govoreći nam: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5). Ona, poput apostola Pavla, traži od nas da ustrajno molimo da se riječ Gospodnja proslavi i da dođe do svih ljudi: „Uostalom, molite, braćo, za nas da riječ Gospodnja trči i proslavlja se kao i u vas i da se oslobodimo nezgodnih i opakih ljudi. Jer nemaju svi vjere! Ali, vjeran je Gospo-

din koji će nas učvrstiti i sačuvati od Zloga. A uzdamo se, u Gospodinu, u vas: da vršite i da ćete vršiti ono što vam zapovijedamo. A Gospodin neka upravi srca vaša k ljubavi Božjoj i postojanosti Kristovoj“ (2 Sol 3, 1-5). Poput Pavla, i Marija poziva nas, svoje prijatelje, da molimo Boga, gospodara ljudskih savjesti, da službenicima Božje riječi otvori usta da pravo i hrabro naviještaju Božju riječ, a slušateljima da otvori uši da čuju, poslušaju i u djelo provedu riječ Božju: „Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za me, *da mi se otvore usta* i dade riječ hrabro obznaniti otajstvo evanđelja kojeg sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba govoriti“ (Ef 6, 18-20). Marijine poruke imaju isti sadržaj kao i poruke Pavlovih poslanica i ostalih novozavjetnih spisa. Marijine su poruke istinski biblijske, to jest, na kraju krajeva, one su Božje poruke.

Molite na moje nakane. Ja sam s vama i zagovaram pred svojim Sinom za svakoga od vas

Marija poput dobre majke krije u svome srcu nebrojene dobre nakane. Kršćani je odvajkada zovu „Majkom dobrog savjeta“. Ona za svako svoje dijete ima u srcu zacrtan plan. Ako mi, iako zli, znamo dobrim darovima darivati svoju djecu, koliko li će više ona, koja je stalno uza svoga Sina na nebesima, dobrima obdariti one koji je zaištu (usp. Mt 7, 11).

Marija je iskusila Božju prisutnost u svakom trenutku svojega života. Vrhunac njezine kontemplacije podudara se s iskustvom molitve u kojoj ona susreće moć Svevišnjega i njezina se duša sjedinjuje s Bogom te snagom Duha Svetoga rađa utjevljenu Riječ Božju. Marija nas nagovara da molimo Boga, da u šutnji, samoći i tišini susretamo Boga, da naučimo živjeti u zajedništvu s njime svakog časa svoga života, na poslu, u zabavi, u razgovorima s prijateljima... Tako je to činila Marija sve tamo od Navještenja pa do podno Isusova križa na Kalvariji (Iv 19, 25). Ona nas potiče da naučimo slušati glas Božji, da služimo bližnjima, osobito onima koji su u potrebama, da ustrajemo u vjeri, da naučimo živjeti u normalnim okolnostima svojega života.

Marija je imala teških trenutaka u svome životu. Kad je Josip odlučio da je potajno otpusti (usp. Mt 1, 19), bilo joj je strašno teško. I nije znala što poduzeti. Kao što je Josipu bilo teško vjerovati u djevičansko začecje po Duhu Svetomu, tako je i njoj bilo teško prihvatiti zakoni-

te sumnje Josipove. No Marija je znala šutjeti, nešto što je nužno u suživotu s drugima, s našim bližnjima.

U Betlehemu joj nije bilo lako kad su je, trudnu, ljudi odbili primiti kao gošću u svoj dom. Za njih dvoje, zapravo za njih troje, nigdje nije bilo mjesta (Lk 2, 7). U špilji, koju je Josip na brzinu preuređio u boravak za njih dvoje, vidjela je providni dar Božji. Znala je prihvatiti ono što je Josip našao za nju.

Tako nas Marija uči da znamo prihvatiti krivi sud drugih ljudi o nama, da podnesemo neshvaćanje onih od kojih bismo očekivali razumijevanje i ljubav, da se naučimo prilagoditi svakoj situaciji...

U himnu „Veliča duša moja Gospodina“ Marija kliče: „Veliča duša moja Gospodina... što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji *zvati blaženom*“ (Lk 1, 48). Odatle zaključujemo da se pogled Božji osvrće na malene, na siromašne, na neznatne... Boga privlači naša malenost, naša neznatnost, poniznost. To su svojstva koja osobu čine raspoloživom za služenje bližnjima. To su svojstva sluškinje. Sluškinja je posve podvrgnuta svomu gospodaru.

Marijin odgovor Bogu: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1, 38) izvrsno ocrtava Marijin lik, lik osobe koja je apsolutno otvorena Bogu i njemu predana. Marija veliča Gospodina svim svojim srcem, svim svojim tijelom, svim svojim silama, jer je posve Božja, za razliku od bogatog mladića kojega Matej spominje u svome evanđelju, koji se nije znao predati posve Bogu i otišao je žalostan od Isusa. „Sve sam to čuvao. Što mi još nedostaje?“ Reče mu Isus: „Hoćeš li biti savršeni, idi, prodaj što imaš i podaj siromašima pa ćeš imati blago na nebu. A onda dođi i idi za mnom“ (Mt 19, 20-22). Na tu riječ mladić ode *žalostan* jer imaše velik imetak.

Iz ovoga kratkog opisa vidljivo je kako se za Boga lakše opredjeljuje onaj koji je malen, neznatan, siromašan, nego onaj koji mnogo posjeduje, ili je i nadut. Mladić je otišao žalostan, potišten. Marija je, naprotiv, bila vesela, klicala je od radosti Bogu, zato jer je znala sebe darivati Bogu i bližnjima. Vesela je: „Jer *velika mi djela učini* Svesilni, sveto je ime njegovo!“ (Lk 1, 49).

Poput Marije i mi Bogu želimo klicati od radosti što je pogledao na nas neznatne slugе i službenice, i zato je molimo da nam otkrije svoje nakane, da nas stalno zagovara kod svojega Sina da bismo uvijek bili otvoreni za Božju poruku, koja jedina može obogatiti naš život.

Snimila Lidija Paris

Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga! (Iv 6,68)

Hodočašće

Drugi dio predavanja održanog na 17. međunarodnom susretu voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje.

fra Ivan Landeka

Uratu su česti i brojni hodočasnici bili i hrvatski vojnici. Polazeći na ratište ili se s njega vraćajući, svračali bi do Kraljice Mira razbiti glave i duše opterećene izravnom ugroženosti života i zdravlja na ratnoj fronti.

U Međugorje se hodočasti ne nagovorom, nego zbog poticaja i potreba vlastite duše. Tu možda i leži odgovor na pitanje, zašto jednom dijelu hodočasnika nikad dosta Međugorja te mu se vraćaju čim im se pruži prigoda. Ili je u planiranju godine već unaprijed ubilježeno.

Zašto je to tako?

Pokornička duhovnost

Vjernik hodočasnik je vjernik koji ne prestaje tražiti Boga i čiji je odgovor na pitanje: "Zar ćete i vi otići?" (Iv 6, 67) Petrov odgovor: "Kome da idemo?..." Petar i drugi apostoli imali su kamo otići. Tako je i danas. Mnogi kršćani danas „imaju“ kamo otići i odlaze. No ostaju uvijek oni koji kažu: "Ja nemam kamo otići od Gospodina! Ako od njega otiđem, nisam nikamo prispio." Ostanak uz Gospodina i uvijek ponovno traženje Gospodina nije znak neznanja, nesnalazljivosti, nepokretnosti. Naprotiv! Životno bitna pitanja, prije ili poslije, traže valjane odgovore. Do tih se odgovora ne dolazi površno, još manje jeftino, ispod cijene. Isus Krist i njegova poruka nisu lagani šlager. Nasljedovanje i ostvarivanje njegove poruke ima svoju cijenu. I plaćena cijena donosi ovozemaljsku i nebesku nagradu.

Međugorska duhovnost (sakramentalni život, molitva i post) pokornička je duhov-

nost. Ta je duhovnost zahtjevna za zajednicu apostolsku i učeničku, za Crkvu i kršćane kroz čitavu povijest. Nismo mi prvi naraštaj kršćana za koje je Isusova poruka o Kraljevstvu Božjem „tvrđ orah“. Njezina je zahtjevnost i njezina snaga. Prenisko postavljena letvica (u skoku uvis) nije izazov. Zahtjevnost Gospinih poruka, očito, ne ostavlja svijet ravnodušnim. Odgovor, bilo to protivljenje ili prihvaćanje, najglasnije govori. Pokornička duhovnost Gospinih poruka nepopularna je mjera u suvremenom shvaćanju života, njegovih ciljeva i smisla. Ako nešto pozornije pogledamo oko sebe, uočiti ćemo da to nije točno. Ili, da je suvremeni čovjek sumnjičav prema učinkovitosti tih mjera samo kad je riječ o vjeri. Na području vjere treba izbjeći svaki teži napor, svako odricanje, svaku nesigurnost, promjenu pravca ili navika.

Ne daj, Bože, takvo što! „Ako se već vjeruje, onda to mora biti ugodno ili da razveseljava“. Na drugim područjima života i aktivnosti to ne vrijedi. Posebice kad je u pitanju javni ili vanjski uspjeh koji jamči korist (izgled, ugled, popularnost, rekorde, sve češće banalne i bezvrijedne utrke za slavom, stjecanje bogatstva).

Iskustva većine međugorskih hodočasnika jesu:

1. Euharistija i sakrament pomirenja osobna su vjernička potreba

2. molitva je stvarna potreba a ne trošenje vremena i snage za sporedno ili da „eto i to uradimo“

3. Biblija je Božja riječ. „Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi“ (Ps 119, 105). Papa Benedikt XVI. govori da je čitanje

Vjernik hodočasnik je vjernik koji ne prestaje tražiti Boga i čiji je odgovor na pitanje: "Zar ćete i vi otići?" (Iv 6, 67) Petrov odgovor: "Kome da idemo?..." Petar i drugi apostoli imali su kamo otići. Tako je i danas. Mnogi kršćani danas „imaju“ kamo otići i odlaze.

Foto Dani

Mi svećenici moramo se truditi, ozbiljno i prepoznatljivo, da vam ne vežemo terete koje ne možete nositi. Posebice ako ih sami ne nosimo. Ni vi na nas ne stavljajte terete koje ne možemo nositi i koje ni vi ne nosite. Organizatori i vođe hodočašća, govorite hodočasnici jednostavno i ne vežite im terete koje ne mogu nositi!

Sv. pisma „lectio divina“. U tom smislu Gospodine upućuje na Bibliju

4. izmirenje i pomirenje nije kukavičje bježanje, nego stvarna čovjekova potreba

5. ako se život živi u tom smjeru, onda je moguć nutarnji mir. Nutarnji mir nije nikažan konačan niti zauvijek, njega treba, kad je narušen, obnovljati. Nutarnji mir stvara sposobnost mironosno utjecati na ljude i događaje oko sebe.

Još kratko o općim i načelnim ciljevima hodočašćenja. U programu hodočašća mladih u Kölnu, 2005. godine, ukratko je to opisano ovako:

1. Hodočašćenje treba doprinijeti da hodočašće doživimo kao izraz nutarnjeg držanja. Hodočasnici doživljavaju sebe kao one koji su u vjeri, na putu

2. Hodočašće treba ponuditi priliku da promislimo svoja pitanja o životu i vjeri, te da s drugima stupimo u razgovor o tim pitanjima

3. Hodočašće treba mladima postati duhovnim izražajnim oblikom njihova životnog osjećaja. (Ovo vrijedi ne samo za mlade)

4. Hodočašće treba pokazati da vjera i angažman idu zajedno. Hodočašće nudi prigodu da se javno očitujemo kao kršćani.

Iskustva

Ova je godina u Katoličkoj Crkvi posvećena svećeništvu. Nešto kratko i o nama koji služimo kao svećenici u svetištima, župama, katoličkim ustanovama.

Evo jednoga događaja koji mi se čini prikladnim da o tome nešto kažem.

Godine 1992. ili 1993. javili su nam da je jedna hodočasnica i voditeljica hodočašća teško oboljela. Godinama je s područja Njemačke organizirala hodočašća. Zvala se Else Wind i bila je iz okolice Kölna. Nakon stanovitog vremena javili su nam da boluje od raka i da želi još jedanput doći u Međugorje.

Ubrzo je stigla poruka da dolazi bolničkim kolima, u pratnji liječnika i medicin-

ske sestre. Kad su stigli, zamolili su me da odmah s njima slavim Misu. Istoga su dana morali natrag jer je Else bila jako loše. Uputio sam ih u crkvu, u Kapelicu ukazanja. Else su dovezli na bolničkom krevetu. Mislio sam: „Slavit ću tihiu Misu, da se što manje zadržavaju. I, što ako tu umre?“ Nakon što sam pročitao Evanđelje i htio započeti molitvu vjernika, ona me je prekinula i kazala: „Fra Ivane, pa mogli biste reći i propovijed. Ja to očekujem od vas. Slušala sam vas dok sam bila zdrava kako propovijedate. Propovijedajte i sada!“ I propovijedao sam. Nedugo nakon povratka u Njemačku, Else je umrla.

I prije i poslije toga događaja bio sam s bolesnicima i s umirućima. Ali da mi netko u takvim okolnostima kaže: "Pridikaj, propovijedaj sada!" bijaše šok. Ne vjerujem da je od mene očekivala veliku mudrost. Vjerojatnije je da je željela vidjeti znam li, kao svećenik, što se u tom trenutku s njom događa, što je uskoro očekuje.

Od nas svećenika vi s pravom očekujete vjerodostojnost. Na drugoj strani, i mi to očekujemo od vas. To je jedna simbioza, simbioza božanskog i ljudskog reda. Jedni i drugi moramo gledati kako ćemo ostati čvrsti u vjeri u Isusa Krista. I, kako ništa bitno od evanđelja ne ćemo prepustiti slučaju i samovolji. Kako?

Isus govori opomenama (Mt 23,1-4) o vezanju tereta, koje prebacuje farizejima. Mi svećenici moramo se truditi, ozbiljno i prepoznatljivo, da vam ne vežemo terete koje ne možete nositi. Posebice ako ih sami ne nosimo. Ni vi na nas ne stavljajte terete koje ne možete nositi i koje ni vi ne nosite. Organizatori i vođe hodočašća, govorite hodočasnici jednostavno i ne vežite im terete koje ne mogu nositi! Neka vaš rad s hodočasnici, na putu do svetišta i u svetištu, bude utemeljen na središnjim istinama naše vjere i temeljnim Gospinim porukama. Jer, središnje lako izbljedi u velikom broju pojedinosti i bitno u mnoštvu sitnica.

Očevo milosrđe (II.)

Ako otvorimo bilo koji teološki rječnik ili leksikon s namjerom da provjerimo što tamo stoji uz pojam „obraćenja“, prvo ćemo se susresti s istoznačnicom „pokora“. I doista ta dva pojma, obraćenje i pokora, u Bibliji idu nerazdvojivo jedan s drugim i međusobno se tumače.

fra Ivan Dugandžić

Čovjekova veličina i bijeda

Biblija i o Bogu i o čovjeku govori na različite načine. Ona donosi njihove različite odlike, sve ovisno o kontekstu toga govora. Biblija slavi silna Božja djela učinjena na faraonu i Egipćanima da ih prisili pustiti njegov narod na slobodu, veliča ljepotu njegovih stvorenja, divi se mudrosti njegova Zakona. Ipak, iznad svega toga je Božje milosrđe, koje omogućuje obnovu saveza nakon što ga je već Mojsijeva generacija prekršila: „*Jahve prođe ispred njega te se javi: 'Jahve! Jahve! Bog milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću, iskazuje milost tisućama, podnosi opačinu, grijeh i prijestup, ali krivca nekažnjena ne ostavlja'*“ (Izl 34,6s).

U svem bogatstvu i svoj različitosti govora o Bogu u Bibliji, njegovo milosrđe ostaje konstanta za njegov odnos prema čovjeku. Ciljajući na gore navedenu Božju riječ Mojsiju, Ivan Pavao II. kaže: „Tako je Gospodin činima i riječima objavio svoje milosrđe već od samih početaka naroda koji je sebi izabrao i, tijekom cijele svoje povijesti, taj se narod trajno, kako u svojim nesrećama tako i u osvješćenju u svome grijehu, utjecao Bogu milosrđa. U Gospodinovu milosrđu prema svojim očituju se sve nijanse ljubavi: on je njihov Otac jer Izrael je njegov prvorodenac; on je također zaručnik one kojoj prorok navješćuje novo ime: *ruhama*, 'mila', jer njoj će biti iskazano milosrđe“ (Bogat milosrđem, 4).

Nešto slično vrijedi i za čovjeka. On je prikazan kao kruna stvorenja, stvoren na sliku Božju (Post 1,27). Psalmist, oduševljen čovjekovim dostojanstvom, obraća se njegovu Stvoritelju pjesnički zanosno: „*Ti ga učini malo manjim od Boga, slavom i sjajem njega okruni*“ (Ps 8,6). Ipak to čovjekovo dostojanstvo nije dugo potrajalo, jer su već prvi ljudi sagriješili i zaslužili kaznu. Zato pred svetim i pravednim Bogom čovjek može opstati samo zahvaljujući njegovu milosrđu. Jednako vrijedi i za narod Izrael, koji sebe doživljava kao Božju „*predragu svojinu mimo svih naroda*“ (Izl 19,5), njega Bog čuva „*kao zjenu oka svoga*“ (Pnz 32,10; Ps 17,8). S druge strane, Biblija je puna svjedočanstava kako je narod toliko

di ljubav Božja zakriljuje njegovu djecu plaštem svoga milosrđa. Njegova ljubav doseže svoj vrhunac u opraštanju; želio bih, štoviše, reći da je opraštanje najveća Božja radost, jer milosrđe je njegov jedini način kako nas ljubi i kako ostaje vjeran u svojoj ljubavi“. Nažalost, u Crkvi nije baš uobičajeno moć iskazivati milosrđem i praštanjem, premda je Isusova riječ u tom pogledu vrlo jasna: „*Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan*“ (Lk 6,36).

Francuski dramaturg J. Anouilh to je vrlo duhovito tematizirao u svojoj drami „Poziv u dvorac“. Treći čin te drame započinje razgovorom između simpatične stare gospođe Desmormortes u invalidskim kolicima i antipatične gospođice Capulat, koja joj čini društvo dok traje velika zabava s plesom. Mlada gospođica Capulat izražava žaljenje što se ne može posve predati zabavi, na što joj gospođa u kolicima, s dozom humora uzvraća: „Još uvijek vam preostaje dragi Bog... Jednom ćete sjediti njemu s desna u udobnom naslonjaču, dok ću se ja barem dvije-tri godine peći na vatri“. „Božje milosrđe nema granica, gospođo“ – uzvraća joj mlada dama.

puta proigrao to svoje dostojanstvo, ali Bog nije digao ruke od njega. S grijehom nije osudio i kaznio grješnika. Možda je to najbolje izrazio veliki prorok progonstva Ezekiel: „*Jer, zar je meni do toga da umre bezbožnik – riječ je Jahve Gospoda – a ne da se odvrati od svojih zlih putova i da živi?*“ (Ez 18,23).

Milosrđe – Božja bitna odlika

U predgovoru knjizi „Bog milosrdni Otac“, koja je u pripravi za veliki jubilej Crkve 2000. godine trebala poslužiti kao teološki uvod u godinu Boga oca, kardinal R. Etchegey napisao je: „Od grijeha prvih lju-

Govoreći o obraćenju, došli smo do drugog važnog biblijskog pojma, a to je „put“ koji zapravo predstavlja temeljnu biblijsku metaforu bez koje ne možemo do kraja shvatiti što znači obraćenje.

S tim se slaže i gospođa u kolicima, koja odgovara: „To se samo po sebi razumije, jer on ostaje vjeran svojim obećanjima“, te sa smiješkom nastavlja: „Često sam sanjala strašni sud i pritom čula uvrijeđene krikove spašenih: 'Nečuveno, on oprašta i drugima!' To ih je izluđivalo i počeli su tako strašno kletiti da su na kraju sami završili u paklu. Bilo je zgodno!“ Doista zgodna poruka nemilosrdnim „pravednicima“ u Crkvi.

Crkva u svojoj liturgiji Božje praštanje i milosrđe slavi kao najviši čin Božje svemogućnosti, moleći u jednoj zbornoj molitvi: „Bože, ti svoju svemoć očituješ najviše praštanjem i milosrđem. Budi nam uvijek milostiv da težimo za obećanim dobrima i uđemo u vječno zajedništvo s tobom“ (26.

nedjelja kroz godinu). Ako je Bog u apsolutnom smislu svemoguć i ako trajno suspreže svoju svemogućnost da ne kazni grješnog čovjeka, onda se doista čin njegova milosrđa i praštanja s pravom može smatrati najuzvišenijim oblikom njegove svemogućnosti. Ali onda se, s druge strane, i čin čovjekova zahvalnog prihvaćanja tog praštanja, njegovo obraćenje, može smatrati najvećim čudom. A svećenik, koji je pozvan biti svjedokom i posrednikom tog čuda, trebao bi to smatrati svojom velikom povlasticom. Zato se svi ispovjednici moraju pitati, s kakvim osjećajem sjedaju u ispovjedaonicu i susreću ljude koji traže lice milosrdnog Oca.

Obraćenje – čovjekov put k Bogu

Ako otvorimo bilo koji teološki rječnik ili leksikon s namjerom da provjerimo što tamo stoji uz pojam „obraćenja“, prvo ćemo se susresti s istoznačnicom „pokora“. I doista ta dva pojma, obraćenje i pokora, u Bibliji idu nerazdvojivo jedan s drugim i međusobno se tumače. Biblija nam svjedoči kako je izabrani Božji narod Izrael od samoga početka poznao i prakticirao pokorničke čine i obrede, ali nije odmah postojao apstraktni pojam koji bi izrazio i opisao sve te pojedinačne čine i obrede. Tek s pojavom Izraelovih proroka javlja se i glagol *šub* u značenju „okrenuti“, „vratiti se“ te od toga izvedena imenica *tešuba*, to jest zaokret.

Budući da se Biblija izražava slikovito i konkretno, u tom se glagolu skriva iskustvo promašenog puta, koje zahtijeva promjenu smjera. Izraženo teološkim rječnikom, to znači povratak naroda ili pojedinca od štovanja lažnih bogova k izvornom iskustvu pripadnosti Jahvi, Bogu saveza. Dakle kad Biblija govori o obraćenju, riječ je o odlučnom zaokretu bilo pojedinca bilo naroda, kad postane jasno da dotadašnji put ne vodi k pravome cilju, da je cilj puta promašen.

U prijevodu židovske Biblije na grčki (Septuaginta) glagol *šub* u značenju „okrenuti“ ili „vratiti se“ tek u manjem broju slučajeva preveden je adekvatnim grčkim glagolom *epistrefo*, a prevladao je glagol *metanoein* u smislu promjene mišljenja. Tu je snažna metafora puta zamijenjena glagolom koji ima filozofski prizvuk, što je donekle otupilo oštricu potrebe i samog čina obraćenja. Zato je

važno da u svemu tome ostane sačuvana metafora puta. Ona će u Isusovim prisposobama ponovno doći do izražaja.

Put – metafora čovjekova života s Bogom

Govoreći o obraćenju, došli smo do drugoga važnog biblijskog pojma – „puta“, temeljne biblijske metafore, bez koje ne možemo do kraja shvatiti što znači obraćenje. Biblijski Bog jest Bog puta, jer u njegovu planu s čovjekom put igra važnu ulogu. On je Abraham pozvao iz sigurnosti njegova zavičaja i zatražio od njega da se zaputi u nepoznato, a kasnije Abrahamove potomke, plemena Izraelova, izveo je iz Egipta i poslao ih na put kroz pustinju prema obećanoj zemlji. Ostavljajući svoj dotadašnji životni prostor, i Abraham u svome zavičaju Huru kaldejskom kao i Izraelci u Egiptu ostavili su iza sebe i lažne bogove, koje su dotada štivali, i pošli za živim Bogom koji im se objavio.

No konačni cilj njihova izlaska nije bila obećana zemlja nego sam Jahve, Bog saveza i obećanja. Ni Abraham ni Mojsije, a ni njegov narod poslije Mojsija, nisu u Kanaanu, obećanoj zemlji, našli stalni zavičaj. Abraham je u potrazi za hranom i boljom pašom svojim stadima, barem na određeno vrijeme, završio u Egiptu, a ni Izrael nije dugo boravio spokojno u Kanaanu, obećanoj zemlji. Morao je opet u izgnanstvo, ali upravo u izgnanstvu je, zahvaljujući svojim prorocima, doživio još čišći pojam Boga i bolje shvatio smisao svoga izabranja. Drugim riječima, ponovno se obratio Bogu saveza.

Promišljajući uvijek iznova svoj život s Bogom saveza i velika Božja djela koja je u početcima učinio za svoj narod, vjerni je Izraelac sve jasnije otkrivao veličinu i značenje spoznaje da je, nakon nevjernosti i trčanja za lažnim bogovima, preko pokore i obraćenja moguć uvijek novi povratak Bogu. To je našlo odjeka i u židovskoj hasidskoj literaturi, koja je uz brojne biblijske teme stvorila oštromne i duhovite legende koje nam katkad mogu poslužiti kao koristan tumač biblijskoga duha. Jedna od njih tumači podrijetlo pokore odnosno obraćenja. „Kad je Jahve – tako priča hasidska mudrost – razvijao plan stvaranja i sve to poput nekog graditelja prvo nacrtao na nekoj velikoj stijeni, opazio je da svijet ne će moći opstati. Zato je najprije stvorio pokoru i svijet je time dobio mogućnost opstanka.“ Nešto slično nalazi se i u apokaliptičkoj literaturi koja govori o sedam stvari koje su egzistirale u Božjim mislima prije postanka svijeta. Odmah nakon Tore, na drugom je mjestu pokora.

(Nastavlja se)

Nova prisutnost

Isus biva uzdignut u nebo, on odlazi ispred očiju svojih učenika da bi sada mogao biti blizak na nov način. On nije više tu, opipljiv, da bi ga se moglo zadržati, nego da bi se trajno bilo s njim. To je nova, uskrsna stvarnost u koju nas uvodi, kroz koju nam se približava tako da nas nikada više ne će napustiti niti ostaviti.

s. Dominika Anić

U liturgijskom hodu između Uskrsa i Duhova slavimo svetkovinu Gospodnjeg uzašašća na nebo. Djela apostolska nam o tome govore u plastičnim slikama. Isus, na očigled svojih apostola, biva uzdignut u nebo. Oni ostaju prikovani za zemlju ali s pogledom usmjerenim gore, za Isusom. Djela apostolska nam kazuju kako apostoli netremice gledaju za Isusom, što će reći da su se potpuno stopili s tim pogledom. Ovo „netremice“ može značiti da se na neki način ne mire s Isusovim odlaskom, da priželjkuju da se on vrati. Ali tada se pojavljuju dva čovjeka u bijeloj odjeći s porukom koja ih želi vratiti u njihovu vlastitu stvarnost, na zemlju, da ne gledaju u Isusovu odlasku stvarni odlazak nego novu prisutnost, da se sad zagledaju u put koji im je ostavio i da povjeruju u obećanje kako će s njima biti do kraja svijeta. S njima na njihovu životnom putu. To je, doista, posve nova stvarnost, koju apostoli do sada nisu upoznali, iako ih je Učitelj za to pripremao.

Nebo u čovječjem srcu

Pojam neba nerijetko se pojavljuje u našem svakidašnjem životu i u našem rječniku. Kad nas netko pita gdje je nebo, gotovo instinktivno pokazujemo rukom ili pogledom prema gore i kažemo – ovo gore je nebo. Nebo o kojem je riječ u Isusovu uzašašću mnogo je dublji pojam od onog kojim opisujemo neko mjesto boravka. Nebo je stanje, koje može biti u nama ali i izvan nas. „Zaustavi se, kamo trčiš? Nebo je u tebi. Tražiš li Boga drugdje, griješiš.“ Ovim stihom je stvarnost neba izrazio Angelus Silesius, a nešto slično i naš A. B. Šimić: „Ne traži Boga mišlju u praznini, Bog je oko tebe, u svakoj stvari...“ Na putu otkrivanja neba u nama bitan je moment ovo zaustavljanje. Zaustavljanje u vlastitoj stvarnosti, u onome što jesam pred Bogom i pred sobom. Ne trčati neprestano tamo-amo u grčevitom nastojanju pronalaska smisla. Smisao je pohranjen u

nama, oko nas. Nebo je u našem srcu, u našim odnosima. Nije li i Isus rekao da iz ljudskog srca sve polazi. Tu se začinje sve. Iznutra se djeluje prema vani. Istina da na nas djeluju i vanjske okolnosti i različiti doživljaji, ali unutarnji stavovi i konačnici odlučuju o našem djelovanju prema vani. Ako smo iznutra stabilni, mirni, uspokojeni, svjesni da je Bog s nama, vanjsko djelovanje nas ne će moći izbaciti iz našega središta. To najdublje mjesto u nama, taj doživljaj neba ostaje božanska stvarnost unatoč svim poteškoćama koje nas mogu u životu pogoditi, unatoč svim životnim križevima i nevoljama. Ta sigurnost da je onaj isti Isus koji je otišao na nebo jednako tako prisutan u našem svagdanu, s nama na našem životnom putu, daje nam razlog vjerovati kako nismo sami i izgubljeni. I još više, da ne trebamo samo stajati s pogledom u jedan događaj, zalijepljeni za jedno iskustvo, makar ono bilo ne znam kako dobro i snažno, nego uvijek i ustrajno ići dalje, živjeti svoj život u punini. Svaki trenutak, svaki dan iznova živjeti iskustvo neba u svojoj svakidašnjici.

Isusov posjet

Isus je u vremenu kao božanski putnik sišao s neba da nas podsjeti na našu istinsku bit, na našu božansku jezgru i da nas pouči gdje da tražimo nebo. On nam je htio kazati da mi nismo samo ljudi ove zemlje iako smo njezini stanovnici, nego da smo i ljudi neba, da u svojim najdubljim dubinama nosimo

Pojam neba nerijetko se pojavljuje u našem svakidašnjem životu i u našem rječniku. Kad nas netko pita gdje je nebo, gotovo instinktivno pokazujemo rukom ili pogledom prema gore i kažemo – ovo gore je nebo. Nebo o kojem je riječ u Isusovu uzašašću mnogo je dublji pojam od onog kojim opisujemo neko mjesto boravka.

ne bilo čiju iskra, nego božansku iskra. I da nam nije moguće zanijekati tu istinu unatoč tolikim otimanjima, neznanju, pa i svjesnom nastojanju da tu iskra ignoriramo, previdimo, ugasimo. U Isusu sam Bog dolazi na zemlju i posjećuje nas. Svraća u našu ljudsku stvarnost kao putnik, posjećuje naše unutarnje biće, donosi stvarnosti neba u naša srca, iskazuje nam milosrđe i čovjekoljublje Božje. Kao što imamo onu poznatu rečenicu da smo prah i da ćemo se u prah vratiti, tako imamo i ovu da smo nebo i da ćemo u nebo

doći. Obje su istinite i obje izražavaju našu ljudsku stvarnost koja je protkana nitima Božjeg duha kao vezivnim tkivom koje nije podložno zakonima raspadljivosti i propadanja. Mi smo ljudi koji u sebi nose prah ali i nebo, mi smo, istina, putnici ove zemlje, ali putnici prema nebu. Nosimo nebo i na putu smo za nebo. Ove su nam poruke jako bitne. Dobro bi ih bilo više puta sebi posvijestiti. Mi nismo trajni nastanjenici zemlje, nego njezini putnici. Mi tek kroz nju prolazimo i ostavljamo tragove. I nije svejedno po kakvim će nas tragovima pamtititi oni koji dolaze iza nas. Hoće li biti prepoznatljivo da smo nosili u sebi nebo, svjetlo... ili ne će, ovisi o našem svjesnom opredjeljenju. Mi smo, kao i Isus, putnici između neba i zemlje. A put donese svega. Nečiji je životni put dug, drugog je kraći. Ali svaki ljudski put ispunjen je radostima i tugama, zdravljem i bolešću, nadanjima i razočaranjima. To je neminovnost. Nitko nas od toga ne može zaštititi. Ali čovjek koji hodi sa svjetiljkom vjere u sebi, uvijek će smoci snage izići na pravi put i hoditi

neumorno njime. I takav će za sobom ostavljati svijetli trag dobrote. Naravno da je to lako reći ali ne i lako živjeti. No, vrijedi uvijek iznova pokušavati. Uvijek iznova se opredjeljivati živjeti iz najdublje svoje biti, iz onoga nebeskog u nama.

Novi način blizine

Isus odlazi ispred očiju svojih učenika da bi sada mogao biti blizak na nov način. Postao je sada unutarnji učitelj, učitelj novih odnosa, nevidljivi sugovornik svih naših razgovora. On nije neki guru kojega treba slijediti, on je učitelj koji je uvijek tu, s nama. On nije više tu, opipljiv, da bi ga se moglo zadržati, nego da bi se trajno bilo s njim. To je nova, uskrsna stvarnost u koju nas uvodi, kroz koju nam se približava tako da nas nikada više ne će napustiti niti ostaviti. Ne će nas prepustiti našim slabostima i grijesima da nas satru, našim samočama i očaju da nas obeshrabre, našim razočaranjima da nas zaustave na putu. Novi oblik njegove prisutnosti oslobađa nas od svih iluzija koje smo

Isus je u vremenu kao božanski putnik sišao s neba da nas podsjeti na našu istinsku bit, na našu božansku jezgru i da nas pouči gdje da tražimo nebo. On nam je htio kazati da mi nismo samo ljudi ove zemlje iako smo njezini stanovnici, nego da smo mi i ljudi neba, da u svojim najdubljim dubinama nosimo ne bilo čiju iskra, nego božansku iskra. I da nam nije moguće zanijekati tu istinu unatoč tolikim otimanjima, neznanju, pa i svjesnom nastojanju da tu iskra ignoriramo, previdimo, ugasimo. U Isusu sam Bog dolazi na zemlju i posjećuje nas.

stvorili o svome životu i uvodi nas u stvarnosti lišene svake površnosti, svake privezanosti, svakoga straha. Mi ionako previše „zemlje“ imamo na životnim cipelama i teško nam se uzdignuti iznad nas samih u stvarnosti neba. Potrebna nam je na spasonosna sloboda, taj novi oblik Isusove prisutnosti i naše vlastite svjesnosti da bismo ga prepoznali, da bismo u svim situacijama svoga života mogli uskliknuti „Gospodin je!“ I onda kad ne vidimo ništa, i onda kad ništa ne osjećamo, mi vjerujemo da On jest tu, uz nas, za nas, s nama. On nije tu da ga tek izvanjski oponašamo, nego da mu se suobličujemo iznutra, da slušamo našega unutarnjeg učitelja. Pavao bi rekao da se zaodjenemo u Krista. To dakako ne znači da ćemo zanijekati svoje vlastito razmišljanje i osjećanje, nego da ćemo ga uz pomoć unutarnjeg učitelja i korigirati i pročišćavati. U našem se srcu krije ključ dobra i sretna života. U nama je prostor našega vlastitog neba. Neslućena prostranstva u kojima možemo činiti dobro drugima i sebi. Nova prisutnost za novi, bolji život.

Mariološki obrisi sv. Bonaventure

„I sva svoja dobra vraćajmo vrhovnom Gospodinu Bogu svevišnjem i priznajmo da su sva dobra njegova i na svima zahvaljimo onomu od koga sva dobra proistječu“, temeljna je franjevačka teološka baština. Bonaventura tu Dobrotu prepoznaje u tajni Kristova utjelovljenja, a Marija zbog svoje suradnje, kao prva suradnica u ljudskome rodu, nalazi jedinstveno, jedincato i neponovljivo mjesto.

fra Miljenko Šteko

Osnovni podatci

Sv. Bonaventura, krsnim imenom Ivan, rođen je 1217. u Bagnoregiju, u Italiji. Školu je pohađao pri gradskoj katedrali ili mjesnome franjevačkom samostanu. Studira u Parizu, a učitelj mu je, u prošlom broju spominjani, Aleksandar Haleški. Pristupa Franjevačkome redu u rimskoj provinciji. Postaje glasovit profesor, a njegov nauk sabran je u 45 djela. Službu Generalnoga ministra franjevačkoga Reda obnašao je gotovo 17 godina. Papa Grgur X. imenovao ga je kardinalom u listopadu 1273. godine, zaređivši ga za biskupa. Umro je kao sudionik Općega crkvenog sabora u Lyonu, 15. srpnja 1274. godine. Siksto IV. ga je kanonizirao 1482., a Siksto V. proglasio 1588. naučiteljem Crkve uz pridjev serafski. Papa Benedikt XVI. o svetome je Bonaventuri ove godine održao čak tri kateheze na rimskim općim audijencijama. Na prvoj katehezi, u srijedu 3. ožujka 2010., između ostaloga reče: „...danas bih želio govoriti o sv. Bonaventuri iz Bagnoregia. Otkrivam vam da, nudeći vam ovu temu, osjećam izvjesnu nostalgiju jer se prisjetim istraživanja koje sam kao mladi istraživač provodio upravo o tome piscu koji mi je osobito drag. Upoznavanje s njime nemalo je utjecalo na moju formaciju. S mnogo sam radosti prije nekoliko mjeseci otišao na hodočašće u njegovo rodno mjesto, Bagnoregio, talijanski gradić u Laciju, koji s poštovanjem čuva spomen na nj.“

Marijanska dimenzija

Sv. Bonaventuri dugo se vremena pripisivalo autorstvo mnogih apokrifnih spisa posvećenih Blaženoj Djevici Mariji (*Speculum Beatae Mariae Virginis; Stimulus amoris; Psalterius maius BVM; Psalterium minus BVM*), a onda, u skladu s tim, bijaše na glasu kao jedan od najmarijanskijih pisaca. Postupnim pročišćenjem autorstva i Bonaventurine mariološke postavke bivale su sve jasnije, a ponuđeni oblici pobožnosti prihvatljiviji. Tako pouzdano znamo za njegov značajan poticaj na općem saborištu Reda u Pisi

1263. po kojem je obnovljena spomendan-ska pobožnost marijanskih subota u svim franjevačkim samostanima, preporučena još na znamenitom rogožinskom saborištu 1219. godine. K tomu, taj pizanski sabor Reda, na kojem je predsjedao Bonaventura, daje i upute fratrima da u svojim egzortama preporučé narodu da, između ostaloga, pozdravi Gospu u vrijeme kad zvone zvona s crkvenih zvonika. Čini se da koje desetljeće kasnije, osobito zalaganjem fra Benedikta Sinigardija iz Arezza, svoj početak ima poznata molitva Anđeo Gospodnji (*Angelus Domini*). Budući da je Bonaventura bio zadužen na Općem saborištu Reda u Narboni 1260. napisati novi životopis sv. Franje, koji će od pariškoga saborišta 1266. postati jedini službeni životopis, njegovo opisivanje Franjine pobožnosti prema Gospi nedvosmisleno govori i o autorovim promišljanjima. Možda je deveti broj toga životopisa najzorniji pokazatelj: „Majku Gospodina Isusa Krista ljubio je (Franjo) neizrecivom ljubavlju zato što je Gospodina veličanstva učinila našim bratom i što smo po njoj postigli milosrđe. Nakon Krista najviše se pouzdavao u nju. (...) Mariju je izabrao da bude zagovornicom njemu i njegovima. Njoj je na čast pobožno postio od svetkovine apostola Petra i Pavla do svetkovine Uznesenja“ (LM IX, 3). A govoreći o pobožnosti u Gospinoj crkvi Porcijunkuli, Bonaventura kaže: „Dok je sluga Božji boravio kod crkve djevičanske Bogorodice i kod nje, koja je začela Riječ punu milosti i istine, neprestanim uzdisajima ustrajao, po slugama je Majke Milosrđa začeo i rodio duh evanđeoske istine“ (LM III,1). A opisujući Franjine molitvene stavove, on dodaje: „Stoga je sa suzama u očima razmišljao o siromaštvu Gospodina našega Isusa Krista i njegove Majke“ (LM VII,1).

Mariologija sv. Bonaventure

Gledajući, s druge strane, Bonaventurine teološke postavke, možemo jednostavno ustvrditi da je on krenuo od temeljne franjevačke teološke baštine koju je još zacrtalo *Nepotvrđeno Pravilo Reda* u sedamnaestome broju: „I sva svoja dobra vraćajmo vrhovnom Gospodinu Bogu svevišnjem i priznajmo da su sva dobra njegova i na svima zahvaljimo onomu od koga sva dobra proistječu. I sam Svevišnji i najviši, jedini pravi Bog, neka ima, neka mu se iskazuju i neka prima sve časti i poklone, sve pohvale i blagoslove, svu zahvalnost i slavu, jer njegovo je svako dobro i on je jedini dobar.“

Marija je ostala upravo takvom suradnicom i na vjerničkim putovima svakoga od nas. To je temeljna odrednica Bonaventurinih misli o Mariji, najrazgovjetnije izrečena u razlaganju o Lukinu evanđelju: „Kao što je Bog na zemlju došao po Njoj (Mariji), tako ćemo se i mi vratiti Bogu upravo po Mariji“ (*Commentarius in Ev. Lucae, c.1.n.70*).

Serafski učitelj progovara o svim etapama Marijina života u planu spasenja, polazeći od onih prvotnih. Budući da se u njegovo vrijeme držalo kako se ljudsko začéce događa u više faza, od ljudskoga začéca, preko formiranja tijela, pa do ulijevanja razumske duše i rođenja, Bonaventura naučava kako je s Kristom drugačije, odnosno, sve je svedeno na posljednja dva stadija. Začéce je čista nadnaravnost, a rođenje potpuno prirodno, tako da Blažena Djevica Marija postaje i ostaje u punini majkom Isusovom (usp. *III. Sent., d.4a, 3, q.2.*). Bonaventura jasno kaže

Gledajući, s druge strane, Bonaventurine teološke postavke, možemo jednostavno ustvrditi da je on krenuo od temeljne franjevačke teološke baštine koju je još zacrtalo *Nepotvrđeno Pravilo Reda* u sedamnaestome broju:

„I sva svoja dobra vraćajmo vrhovnom Gospodinu Bogu svevišnjem i priznajmo da su sva dobra njegova i na svima zahvaljimo onomu od koga sva dobra proistječu. I sam Svevišnji i najviši, jedini pravi Bog, neka ima, neka mu se iskazuju i neka prima sve časti i poklone, sve pohvale i blagoslove, svu zahvalnost i slavu, jer njegovo je svako dobro i on je jedini dobar.“

kako Marija istinski zaslužuje naziv „Majka Božja“, jer je rodila Krista koji ima dvije naravi, božansku i ljudsku, te jednu osobu, Sin Božji. Tako se izvorište božanske naravi nalazi u Ocu, a ljudske u Mariji (usp. *III. Sent., d.4a, 3, q.2.*). Iako je utjelovljenje Isusovo djelo Presvetoga Trojstva, Bonaventura razlikuje osobitost uloge Duha Svetoga, koji se ni u kojem slučaju ne može nazvati ocem Isusovim, za razliku od Marijina majčinstva (usp. *III. Sent., d.4a, 3, q.1.*). Suprotno od Aleksandra Haleškoga, Alberta Velikoga i Tome Akvinskoga, koji su raspravljali o času, odnosno vremenu posvećenja same Marije, s obzirom na njezino Bezgrješno začéce, Bonaventura, držeći jasnu postavku o Marijinom posvećenju u majčinoj utrobi, svoje razmišljanje usmjeruje na iznijansirano značenje vremena i prirode, držeći se poznatoga postulata o Božjoj svemoći: „potuit, decuit, ergo fecit!“ Bog je svemoćan, pa tako i nad grijehom. Svojom svemoći On može, tako odlučuje i Marija biva oslobođena grijeha (usp. *III. Sent., d.3p1., a1, q.2.*). Marija je, k tomu, glede majčinstva, posjedovala učvršćenje milosti radi svoje uloge u Božjem spasenjskom planu. *Učvršćenje milosti* izraz je skolastičke teologije milosti koju rabi Bonaventura, a znači da je nekom čovjeku kao poseban, nezaslužan i nezasluživ dar podijeljena ne samo stvarna i konkretna bezgrješnost, nego i nemogućnost da griješi. Bonaventura će to, za razliku od nekih drugih skolastika, objasniti činjenicom nutarnje nesposobnosti volje koja ostaje slobodna od grijeha. Nije na odmet spomenuti kako je npr. Suarez, za razliku od Bonaventure, držao da je to sprječavanje samoga grijeha Božjom vanjskom odredbom uz trajnu mogućnost da se i sagriješi. U svojim predavanjima *O darovima Duha Svetoga*, Bonaventura na široko obrađuje i temu *Marija i Crkva* (usp. *De donis, 6,7: QV, 484*), sve potkrjepljujući brojnim navodima Staroga zavjeta. Početni Marijin pristanak pri Navještenju, serafski učitelj spaja s događajem Kalvarije, a sve opet usmjerava velikoj temi Uznesenja i proslave Marijine na Nebu (usp. *De Assumptione B.M.V., sermo 1*). Osobito mnogo teksta on posvećuje Marijinoj zagovorničkoj ulozi, u isto vrijeme pružajući čitatelju primjere nasljedovanja Marije u ljubavi prema Kristu. Na putu prosvjetljenja, duša upozna je i slijedi Krista, zahvaljujući snažnom molitvenom životu i poticaju darova Duha i pobožnosti Presvetoj Mariji. Upravo to ukazuje na središnju ulogu koju je Krist uvijek imao u Bonaventurinu životu i naučavanju, ili kako to Papa kaže u svojoj katehezi: „Možemo bez daljnega reći da je sva njegova misao bila duboko kristocentrična.“

Jedini način da se čovjek iz smrti vrati u život je susret s Uskrslim Isusom

Budimo proroci novoga vremena. Recimo svijetu da je Krist živ i danas.

Don Ivan Filipović, svećenik u zajednici Cenacolo

Svi mladi koji su prošli kroz zajednicu Cenacolo bili su izgubljeni. Bili su u srcu mrtvi. Iz te su se smrti vratili u puninu života. Jedini način da se čovjek danas iz smrti vrati u život, iz mraka u svjetlo, susret je s Uskrslim Isusom, koji je pobijedio tamu i smrt. Vjerujem da svi mladi koji su prošli kroz Cenacolo doživljavaju susret s Uskrslim, s njegovom ljubavlju. Ono što mladi danas trebaju je susresti ljubav, biti ljubljen, dopustiti Gospodinu da nas ljubi. Mladi ne žele da im se priča o praštanju nego da im se oprost. Ja sam u Zajednicu ušao kao narkoman u teškom stanju, ali sam susreo Ljubav.

Treba ljubiti sada, danas, u ovom trenutku

Marija kaže u Kani: Činite sve što vam Isus kaže. Gospodin nam govori po svojoj riječi, po evanđelju, toliko nam je toga rekao i dalje nam govori, ali je središte njegove poruke ljubav. Nema veće ljubavi nego dati svoj život za svoje prijatelje. To je Isusova poruka, to pokušavamo živjeti u zajednici, biti oruđe u Isusovim rukama za one koji kucaju na naša vrata. Mladi se često pitaju: Što Isus govori? Što je Božja volja? Često je teško odgovoriti na ta pitanja. Tražimo znakove, pitamo se kakva će biti naša budućnost. Često živimo u prošlosti, razmišljamo zašto se dogodilo ovo ili ono, zašto smo nešto učinili drugima. Razmišljamo o tome što sutra trebamo učiniti, dok ne shvatimo da treba ljubiti sada, danas, u ovom trenutku. O tome govorim zato što želim da svi na taj način susretnu Isusa Krista.

Isus živi u svemu što činimo za druge

Ljubav je među nama, Krist je među nama, zato dolazimo u Međugorje. Mari-

ja nam u Međugorju govori: Činite što vam kaže, ljubite jedni druge. Ja vjerujem da ta ljubav postoji. Treba je živjeti u svome srcu, zbog te ljubavi smo tu. Dopustimo da nas Marija nauči ljubiti još više. Evanđelje nam govori o Isusu kao Kruhu života. Isus je Kruh života, njega trebamo. On nas oslobađa od naše sebične gladi i žeđi, on je odgovor na sve naše potrebe. Taj Kruh života nisu samo Euharistija i Božja riječ, nego i svaka gesta koju činimo jedni za druge. Isus živi u konkretnim stvarima, u svemu što činimo za druge. Kad nekomu oprostimo, Isus je živ među nama. Kada nekoga zagrlimo, Isus je živ među nama. On je u tom zagrljaju, u tom osmijehu, on živi u našoj međusobnoj ljubavi. Ja sam susreo Isusovu ljubav u zajednici. Prije nego što sam i bio svjestan da sam ga susreo, on je došao k meni kroz konkretne geste ljudi koji su došli meni ususret. U klanjanju sam vidio da ljudi imaju Krista u srcu. Moje sebično i hladno srce ispunjeno drogom doživjelo je Isusovu ljubav.

Nositi živoga Krista

U svim našim gradovima, u svim našim obiteljima, trebali bismo nositi živoga Krista, i to zato da bismo mogli ljubiti sve one koji trebaju našu ljubav, napose mlade. Mladi danas ne žele velike riječi i predavanja. Danas trebaju u dijalogu ljubavi shvatiti Kristovu ljubav. Mislim napose na mlade koji su izgubljeni kao što sam bio ja. Mnogi su izgubili istinski život, stavili su novac, ambicije u središte života. Društveni sustav nas tjera da u središte života stavljamo vrijednosti koje tamo ne bi trebale biti.

U našoj maloj Hrvatskoj, koja je velika kao grad Milano, postoji 29.000 mladih ovisnika. Oni čekaju da im netko kaže da je Isus živ, da je Isus ljubav. Pitaju se kako izaći iz svojega mraka. To je naša dužnost. Ne možemo biti kršćani samo na papiru, samo na popisima. Pravi vjernik nosi Isusa u srcu i svjedoči svojim životom, ide i na križ ako treba. Mladi trebaju svjedočanstvo naše ljubavi. Ne dolazimo u Međugorje zbog nečega izvanjskog, nego dolazimo slušati Božju riječ i slaviti sakramente. U Međugorje ne dolazimo na izlet, nego zato da Božju ljubav nosimo kući. Isusovu ljubav treba nositi u svoje kuće. Ne smijemo šutjeti, moramo svjedočiti. Budimo proroci novoga vremena. Recimo svijetu da je Krist živ i danas.

Bože, Oče, Stvoritelju neba i zemlje

Bože, Oče, Stvoritelju neba i zemlje, Oče ljubavi i mira, u ime Tvoga Sina Isusa Krista s Marijom, Tvojom poniznom službenicom i Kraljicom Mira, molimo Te, da snagom ljubavi svoje dodirneš naša srca te se ona otvore molitvi i da molitva po ljubavi prema Tebi, Oče, bude uvijek radosni susret. Oprosti nam što su naše molitve tako često bez ljubavi, bez predanja. Oprosti što je naša molitva često sebična i molitva usana, a srce nam je daleko. Budi Ti, Oče, s Tvojim Sinom Isusom Kristom po Duhu Svetom na prvom mjestu u našem životu i naš će život biti neprestana molitva, radosni susreti s Tobom.

Blagoslovi naše obitelji, muževe i žene, roditelje i djecu. Neka ih Tvoja ljubav dodirne te se odluče za molitvu i u molitvi rastu u radosnom zajedništvu. Blagoslovi sve molitvene skupine i svakog člana molitvenih skupina, da se snagom Tvojega Duha ostvari zajedništvo i doživljava radost, da svi prepoznaju i prihvate Tvoju volju i postanu radosni svjedoci Tvoje ljubavi u svijetu. Molimo Te, Oče, oslobodi pojedince, obitelji i molitvene skupine od svega što smeta da Te radosno susrećemo i tako rastemo u vjeri i ljubavi, nadi i miru.

Blagoslovi sve one koji ne mole i one koji ne doživljavaju radost u molitvi, i obrati njihova srca da se vrate Tebi, Oče, i žive dostojanstveno kao što pripada Tvojim sinovima i kćerima. Neka Tvoja Crkva postane Crkva koja moli i u molitvi nalazi snagu za obnovu i postaje sposobna svjedočiti Tvoju ljubav u ovome svijetu.

Marijo, neka nas tvoj zagovor prati i Tvoj majčinski blagoslov sačuva od zla i grijeha i vodi putem do vječnosti. Amen.

fra Slavko Barbarić

Evo ti Majke!

Prijateljevanje s Isusom – duhovni obrat

Malo je tko kao Joseph Ratzinger svjestan dramatičnosti trenutka u Crkvi i svijetu. Ratzinger nastavlja pisati svoje djelo o Isusu i to svjedoči o njegovoj golemoj zabrinutosti zbog urušavanja vjere u Isusa Krista, ne samo na Zapadu, nego i u cijeloj Crkvi. U pitanju su sami kršćanski temelji.

fra Tomislav Pervan

Nakon što je 19. travnja 2005. kardinalski zbor izabrao Josepha Ratzingera za Petrova nasljednika te nakon što mu je stavjen ribarski prsten, trebala je pasti odluka: Ograničiti se ubuduće samo na ono što se očekuje od jednoga pape, naime, pisanje enciklika i apostolskih pisama, pobudnica, pisama, homilija, kateheza i sl., ili pak dovršiti započeti teološki opus? Papa je, naime, svoje velebno djelo o Isusu Kristu počeo pisati još 2003., negdje u kolovozu. Stajao je nakon izbora za Gospodinova namjesnika na zemlji pred odlukom, nastaviti ili prestat?

Znamo za njegovu odluku. Nastavio je pisati ono o čemu se ljeti 2003. ovako izrazio: „U kolovozu sam počeo pisati knjigu o Isusu. Za to će mi, kako sada stvari stoje, trebati jamučno tri do četiri godine. U knjizi bih htio pokazati kako nam iz Biblije dolazi ususret živi i skladni lik Isusa Krista te kako je Isus iz Biblije istodobno i sadašnji Isus Krist“.

Crvena nit koja se provlači kroz sve njegove nagovore

Nije ostalo na tri, četiri godine – nešto se drugo u međuvremenu dogodilo. Sam je govorio kako se na njega u konklavama obrušava giljotina. Čini se da je tada izrekao pro-ročku riječ. Danas na sve strane mediji bruse protiv njega sječiva giljotine, žele ga maknuti, smaknuti, žele ga, jednostavno, uništiti. Mi pak kao vjernici danas, nakon sedam godina, žudno iščekujemo nastavak djela o Isusu iz Nazareta. Kao papa Joseph Ratzinger je ostao kod svoje namisli. Pape u pravilu ne pišu osobne knjige koje bi teolozi ili strukovni svijet podvrgavali svojim prosudbama i kritikama. Upravo je to današnji Papa htio svojim djelom o Isusu. Poziva kritičare, ali računa i sa stanovitim predujmom dobre volje i simpatije. Njegovo djelo o Isusu očituje Papino duboko uvjerenje, kako je, naime, povrat čvrstoj vjeri u Isusa Krista za Crkvu pitanje svih pitanja u ovome trenutku. To je ujedno i naj-

dubokosežnije pitanje trenutka. Želi li se Crkva vratiti svomu izvornom jedinstvu, mora ponovno otkriti vjeru u rassetoga i uskrsloga Mesiju, vjeru koja je umnogome i u mnogima uzdrmana. Vjeru u Isusa iz Biblije koji je i danas prisutni Isus Krist u povijesti.

Papa Benedikt osoba je navještaja, kerigme, čovjek znanosti i nauka. Njegove se temeljne teološke zasade provlače kao crvena nit kroz neprekinuti niz enciklika, nagovora, propovijedi, pisama. Nije njemu do sporednosti i koještarija. Malo je tko kao Joseph Ratzinger svjestan dramatičnosti trenutka u Crkvi i svijetu. Ratzinger nastavlja pisati svoje djelo o Isusu i to svjedoči o njegovoj golemoj zabrinutosti zbog urušavanja vjere u Isusa Krista, ne samo na Zapadu, nego i u cijeloj Crkvi. U pitanju su sami kršćanski temelji. Vjera Crkve u Isusa Krista vjera je u Kristovo utjelovljenje i uskrsnuće, to je vjera u Gospodina Isusa, koji se i danas nudi svijetu u sakramentima kao i u izvornom sakramentu – Crkvi – svakomu čovjeku kao spasitelj.

Teolog i profesor Joseph Ratzinger ima pred sobom povijesnu zadaću koju treba ispuniti, vratiti naime Crkvu njezinu izvornom vjerovanju, srčici njezina vjerovanja i biti. Sve do Sabora Crkva je bila – unatoč manjim raskolima – monolitni blok. Ali od Drugoga vatikanskog sabora naovamo imamo dva

Prijateljevanje s Isusom u Papinu je navještaju alfa i omega svega njegova govora – i to je razlog zbog čega se odlučio pisati knjigu o Isusu iz Nazareta.

krila, tzv. progresivno i konzervativno. Prvo bi htjelo shvatiti Koncil kao povijesni lom, prekid sa svim dosadašnjim, lom s prošlošću. Smatraju kako je Crkva napokon unišila u novo doba, kako je iznjedrila iz sebe novo te stoga stalno mora rađati nešto novo. Konzervativno pak krilo htjelo bi sačuvati ono što je bilo prije Sabora.

U Benedikta ćemo pronaći jasne izričaje kojima odbacuje tu zabludu kako je sa Saborom nastupio lom i usjek u povijesti Katoličke Crkve. Čak se i nedavno, za audijencije srijedom, govoreći o svetome Bonaventuri, izrazio: „Možda je ovdje korisno napomenuti da i danas postoje shvaćanja prema kojima je citava povijest Crkve u drugom tisućljeću bila stalni hod unatrag; neki čak tvrde da je to nazadovanje započelo neposredno nakon novozavjetnih vremena. No, zapravo ‘opera Christi non deficient, sed proficiunt’, Kristova djela ne nazaduju, štoviše, ona rastu i napreduju.“ Tako se izrazio sveti Bonaventura. Nakon toga odmah je nadovezao: „I dok se stalno opetuje ta ideja o nazadovanju, postoji također druga ideja, ona ‘spiritualistička utopija’, koja se ponavlja. Znamo, naime, kako su nakon Drugoga vatikanskog sabora neki bili uvjereni da će sve biti novo, da će se roditi i nastati druga Crkva, da je predkonzilskoj Crkvi došao kraj i da ćemo imati drugu, potpuno ‘drukčiju’ Crkvu. To je obična anarhična utopija! Hvala Bogu, mudri kormilari Petrove lađe, papa Pavao VI. i papa Ivan Pavao II., s jedne strane branili su novost Sabora, a s druge, istodobno, branili jedincatost i kontinuitet Crkve, koja je uvijek Crkva grješnika i mjesto milosti.“

Papa je s punim pravom mogao staviti uz bok Ivanu Pavlu II. i Pavlu VI. i samoga sebe. Joseph Ratzinger je osoba kontinuiteta. Lomovi nikada za njega nisu sastavnice razvoja, nego postupni rast i u nauku, i u životu Crkve, a i u božanskoj liturgiji. Benedikt ne postavlja između desnoga i lijevoga krila u Crkvi novi nauk ili dogmu, nego ide natrag,

na izvore, u same korijene. Prije deset godina objelodanio je dokument Kongregacije za nauk vjere „Dominus Iesus“, u kome je jasno istaknuo jedincatost osobe Isusa Krista u vremenu relativizma i religijskoga pluralizma te miješanja i sinkretizma. Upravo osoba Isusa Krista – u kome je Bog očitovao svoje božansko i ljudsko lice – jest onaj koga bi on htio ponovno učiniti mjerilom Crkve, svega vjerovanja i života.

Mnoge nelagode, jer svojim mislima i analizama pogađa cilj

U Benediktu imamo osobu koja je nakon ispunjena života kao profesor i teolog, kao koncilski *peritus* i prefekt Kongregacije za nauk vjere, do kraja usredotočena na navještaj temeljnih istina dvije tisuće godina staroga vjerovanja. On je navjestitelj, iz dana u dan, od jutra do večeri, isto ponavlja u audijencijama i *ad-limina* posjetima biskupa iz raznih krajeva. Mnogi pak mediji reagiraju na Papine riječi histerično, onemogućuju i priječe da dođu do vjernih ušiju, možda i zbog razloga što njegove riječi i raščlambe pogađaju cilj. I što su mu riječi nešto kao terapija i lijek za suvremeni svijet.

Neki dan, na samu Cvjetnicu, Papa je u obraćanju mladima ponovno istaknuo svoju omiljenu temu, dozivljući u pамет prvi Svjetski dan mladih 1985. godine. Istaknuo je kako je njegov prethodnik, ljubljani Ivan Pavao II., pozvao mlade da obнове svoju vjeru u Krista, koji je sve ljudsko učinio svojim. I dometnuo da i da-

nas upućuje isti poziv mladima, da svjedoče za Isusa Krista u ovome tisućljeću, jer svijet se ne može odrediti jedinoga istinskoga uzora – Isusa Krista. Ali ne, takve riječi ne nalaze putu u medije, cijeli je globus, svi svjetski mediji, ispunjen skandalima vezanima uz službenike Crkve. Namjesto poruke nade i uskrsnuća imamo prepune stranice u novinama onoga što se Pape kao osobe ne tiče.

Medijska buka i vika priječe da Papina poruka dođe do vjernika i ljudi. To se dogodilo nakon njegova predavanja u Regensburgu, potom je spriječen govoriti u rimskom sveučilištu La Sapienza. Isto se ponovilo svoje godinu dana u slučaju biskupa Williamsa, a i sada se ponavlja isti scenarij gdje je u prednjem planu samo baruština grijeha crkvenih službenika. Imao je i ima on što reći i francuskim akademikima, i češkim ateistima i agnosticima, i muslimanskim vjerskim stručnjacima, a isto tako i židovskim sugovornicima.

Suvremeni teolog i briljantni sabsorski stručnjak Ratzinger nije pošao putem mnogih svojih kolega koji secirajući raščlanjaju i suprotstavljaju nekakva Isusa povijesti i Krista vjere prve kršćanske zajednice, te time oduzimaju temelje samoj Crkvi, kojoj se namjenjuje uloga da bude samo nekakva sociološka veličina. Benedikt čvrsto ostaje pri činjenici i vjeri utjelovljenja Sina Božjega u Isusu iz Nazareta.

To je jedina istinska revolucija, prevrat, odlučni korak neba na ovu zemlju, u ljudsko. Upravo ga zbog toga mnogi ne žele slušati.

Postojeći lom i usjek koji danas vlada u tumačenju Svetoga pisma

te glede vjere u Isusovo božanstvo, prevlast historijsko-kritičke metode koja je uvjerenja kako se malo toga izvjesna zna o Isusu Kristu, postali su na dramatičan način sudbotvorni u urušavanju vjerskoga poklada te sve većemu otpadu od vjere otaca. Papa stoga uporno naglašava potrebu prijateljevanja s Isusom, osobnoga odnosa, bez koga nema čvrste vjere.

Prijateljevanje s Isusom u Papinu je navještaju *alfa i omega* svega njegova govora – i to je razlog zbog čega se odlučio pisati knjigu o Isusu iz Nazareta. Misao o prijateljevanju s Isusom provlači se kroz cijeli njegov pontifikat, i sva njegova putovanja u službi su toga elementa. Ma gdje se nalazio, naglašava upravo tu činjenicu. Ako je u Brazilu, ne govori o nekakvu ‘južnoameričkom putu vjere’, nego o prijateljevanju s Isusom. Na svjetskim danima mladih u Sydneyu i Kölnu ponavlja isto, isto poručuje i afričkim vjernicima u Kamerunu i Angoli. I u samome Parizu, u susretu s najistaknutijim pojedincima francuske laicističke kulture ili pak u Pragu s duhovnom češkom elitom – uvijek imamo iz Papinih usta govor o Logosu koji je postao čovjekom. Taj je Logos ispunjenje čovjekovih traganja za Bogom, smislom, prijateljstvom. Papi je na srcu svoje slušatelje i čitatelje vratiti na sržna pitanja kršćanstva i same izvore.

Živog Učitelja Crkve u katakombe!

Katolička Crkva – ovaj put na poseban način „glava“ Katoličke Crkve, sam Papa – opet je meta pucanja iz svih oružja i sa svih strana medijskih sredstava. Gospodari te nove globalne sile javno i tajno nameću svoje vladalačke ciljeve i uklanjaju sve i svakoga tko im na tom putu smeta

fra Bernardin Škunca

Pedofilski čini svećenika, sve da je riječ o samo jednom slučaju, teški su grijesi. Veliki zločin. *Magnum crimen*. Odzvanja mi još u ušima nekoć poznata krilatica militantnog komunizma na Katoličku Crkvu. Dr. Viktor Novak, nekoć rimokatolički svećenik, potom profesor na Univerzitetu u Beogradu, godine 1948. napisao je politički pamflet pod naslovom *Magnum crimen* (Veliki zločin), u kojemu se po zadatku Partije obrušio na šurovanje Katoličke Crkve s ustaškim režimom, što je poslužilo kao podloga za uhićenja, ubijanja, suđenja i zatvaranja brojnih svećenika i redovnika na prostorima komunističke Jugoslavije gdje žive Hrvati. Kardinal Stepinac bio je nositelj „ljage“. Na sreću, povijest je i na našim prostorima stvarala priliku da se piše i *Vere magnum crimen* (Doista veliki zločin). Postalo je bjelodano da su u daleko najvećem postotku stradavali nevini svećenici, a uzoriti kardinal Stepinac proglašen je blaženikom Katoličke Crkve.

Ciljano prešućivanje

Sada smo u posve novim društveno-političkim nacionalnim i svjetskim okolnostima. Rodila se militantna ideologija kaosa. Medijske silnice postaju dominantna snaga svijeta. Glava tih silnica je skrivena, ali je doista silno jaka. U moru dobra što se prenosi i potiče od pojedinih djelatnika elektroničkih medija, gospodari te nove globalne sile javno i tajno nameću svoje vladalačke ciljeve i uklanjaju sve i svakoga tko im na tom putu smeta. Katolička Crkva – ovaj put na poseban način „glava“ Katoličke Crkve, sam Papa – opet je meta pucanja iz svih oružja i sa svih strana medijskih sredstava. Između drugih „grijeha“ Crkve, zlo pedofilije pojedinih svećenika – grijeh bez dvoznačnih navodnika – prikazuje se kao *magnum crimen* Crkve. Papino djelovanje i njegova putovanja medijski se sada prate kroz taj *magnum crimen*. Pohod

Malti (18. travnja), svježi je primjer. Starac iz Vatikana prima medijski pripremane i medijski nahuškane žrtve svećeničke pedofilije. Papa je ganut do suza. Kaje se u ime svećenika počinitelja grijeha pedofilije, osmorice na Malti, gdje je Papa u pohodu. Preko prvog programa HR slušam našeg „rimskog“ izvjestitelja. „Ganut“ je i on, ali on ne prenosi nikakve druge poruke s papina pohoda izrazito katoličkoj zemlji. Ništa mu ne znači povod papina dolaska: veliki jubilej boravka na Malti sv. Pavla, apostola Naroda. Sve poruke prešućene su, a sve su dragocjene za nebrojne katoličke vjernike, u dobrom dijelu za sve ljude dobre volje. Papa i inače prenosi – uz kršćanski-katolički nauk – opće humane vrijednosti od najvećeg značenja za čitav svijet (pravednost, mirotvorstvo, ekologija...). Slušam i francuske *France-Infos* (Francuska - Vijesti), koje prenose samo vijesti, i to neprestano, svakih pola sata. Slušam jedan put, slušam drugi put, slušam treći put. O papinu pohodu na Malti samo *magnum crimen* osmero žrtava svećeničke pedofilije. I francuski su novinari „ganuti“, ali ni jednom riječi ne prenose povod, cilj, poruke papina putovanja. Dan nakon papina putovanja na Maltu, peta je obljetnica njegova pontifikata (19. travnja). Naš radijski novinar u tom povodu, posve drugačijem od prethodnog, izvješćuje i o „jučerašnjoj“ pedofiliji. Ništa o papinim pet godina. Ali, da. Nažalost, da: naš komentator razgovara sa zagrebačkim katoličkim teologom o papinim pet godina. Šturo, nesigurno, bojažljivo, otprilike ovako: „Papa Ivan-Pavao II. bio je župnik svijeta, papa Benedikt XVI. pokušava biti župnik Crkve, staviti reda unutar Crkve“. Katolički teolog ni riječi o papi teologu, ni riječi o njegovim slavim (prvo osporavanim, potom jako hvaljenim) govorima u Regensburgu, na Sveučilištu „La Sapienza“, krugu visokih intelektualaca u Parizu, ni riječi o papinim enciklikama, o papinu (uspješnom!) dijalo-

gu s islamom, sa Židovima, s evangelicima. Usudujem se reći da u tijeku svih stoljeća Crkve i papinstva ni jedan papa u razdoblju od svojih pet godina upravljanja Crkvom nije izrekao ili napisao toliko umnih govora, dijaloga, kateheza, knjiga (mislim samo na vrijeme njegova papinstva) kao papa Benedikt XVI. To nije samo moj dojam. Lako ga je dokazati. Protivno toj tvrdnji ne bi se moglo lako dokazati. Katolički teolog nije našao shodnim da kaže o tome jednu riječ. Novinar-voditelj razgovora na tu je uopćenu riječ teologa dodao (otprilike): „Papa je sada u poziciji da spašava Lađu-Crkvu koja na sve strane pušta, kako se izrazio sam Papa“.

Izvukavši papinu rečenicu iz konteksta, rečenu u povodu molitve križnoga puta u Kolo-seumu, osam dana prije smrti velikoga pape Ivana Pavla II., novinar je samo dao pečat na „proslavu“ pete obljetnice pontifikata Benedikta XVI. Nije mu palo na pamet da je Crkva kao ustanova „puštala na sve strane“ i u 4.-5., u 9. i 10. st., 12., 15. st., kada su carevi, veliki i mali moćnici ovoga svijeta, „pokršteni“, uzimali svu vlast, zemaljsku i nebesku, u svoje ruke, čemu su se, nažalost, podavali i pojedini pape i brojni biskupi. Kristova Lađa je pak plovila i postojano plovi dalje. Nosila ju je svetost u Crkvi. I danas je nosi. Pape našeg vremena dobri su joj kormilari.

I živući, dakako, kojega bi se s mnogo utemeljenosti moglo nazvati „Živim Učiteljem Crkve“. Umjesto toga, njegovo se djelo prešućuje. Očito je da ga medijske diktature žele ušutkati. Glas savjesti Svijeta smeta mnogim moćnicima. Oni priželjkuju povratak pape u katakombe. Pa, dobro. Možda će u tome uspjeti, ali papa može jako mnogo djelovati i iz katakomba. U vremenu najvećih progona kršćana u Rimskom Carstvu, kad se proizvodilo poznato Neronovo progono, pisac Tacit piše „o golemom mnoštvu rimskih stanovnika koji pristaju uz Krista“, a „promidžba od usta do usta dokazala se kao najdjelotvornije sredstvo za širenje vjere“ (Joachim

Gnilka, *Prvi kršćani*, KS, Zagreb 2003., str. 228.). U ovom času svih sloboda i demokracija uspostavlja se očita *media-kracija* kojoj je Katolička Crkva s papom na čelu neka još „preostala“ smetnja. Da, svećenička pedofilija doista je *magnum crimen* (veliki zločin), i neka se počinitelji pravedno kazne, ali prešućivati, sakrivati, prekrajati, služiti se lažima i montažama na račun Katoličke Crkve i njezina Učitelja (papa to jest, dakako, u školi jedinog Učitelja, Krista, kojega dostojno danas predstavlja) moramo nazvati *Vere magnum crimen* (Doista veliki zločin), na veliku štetu Crkve i Svijeta. I na štetu žrtava svećeničke pedofilije. Tako mislim.

Snimila Lidija Paris

Uskrs u Međugorju

Središte liturgijske godine jest Kristova Muka, Smrt i Uskrsnuće, u bogoslužju Crkve nazvano pashalnim ili vazmenim otajstvom. To sveto trodnevje Krista raspetoga, pokopanog i uskrsloga, kao godišnje spomen-slavlje, u Međugorju je proslavljeno uz župljane te uz, dosad neviđen broj domaćih i stranih hodočasnika. Liturgijska slavlja kroz Veliki tjedan, a osobito od večeri Velikog četvrtka do uskrsne nedjelje, pretvorila su prostor oko crkve sv. Jakova u molitveni prostor. Na Veliki petak od ranih jutarnjih sati, vjernici su se u većim ili manjim skupinama, uspjinali na Križevac, moleći na različitim jezicima Križni put. U podnožju Križevca u 11 sati započela je i središnja pobožnost Križnoga puta za župljane i hrvatske hodoča-

snike. Popodnevna molitva krunice počela je u 17, a bogoslužje Velikoga petka u 18 sati. Velika subota, kao što je to u Crkvi običaj od najstarijih vremena, bijaše i u Međugorju dan tihe molitve u crkvi, prostoru oko crkve, na Podbrdu i na Križevcu. Sa spuštanjem mraka, u 20 sati, započela je molitvena priprava na Vazmeno bdjenje, „majku svih bdijenja“. To sveto noćno bdjenje, s početkom u 21 sat, u suslavlju 45 svećenika i uz mnoštvo vjernika, predvodio je fra Danko Perutina. Sv. Mise na Uskrs slavljenе su na brojnim jezicima, a na hrvatskome u 8, 11 i 18 sati. Treba spomenuti kako je i ove godine sav liturgijski program preveden na mnoge svjetske jezike, a Vazmeno bdjenje prenošeno je i na dva velika videozida pokraj crkve.

Snimila Lidija Paris

Vazmena osmina

Prvi tjedan vazmenog vremena zove se i Vazmena ili Uskrsna osmina, a čitava liturgija Crkve obilježena je pashalnim otajstvom. Iako je kiša gotovo stalno padala, ovo vrijeme u Međugorju bilo je obilježeno raznovrsnim hodočasničkim okupljanjima. Hodočasnici sa svih strana svijeta u ovome su tjednu sudjelovali u 89 misnih slavlja na različitim jezicima, te u redovitome večernjem molitvenom programu, a ured Informacija zabilježio je organizirane hodočasničke skupine iz Italije, Francuske, Austrije, Njemačke, SAD-a, Irske, Velike Britanije, Kanade, Mauricijusa, Malte, Rumunjske, Češke, Koreje, Španjolske, Portugala, Japana, Mađarske, Švicarske, Španjolske, Argentine, Meksika, Libanona, Belgije, Latvije, Slovenije, Slovačke, te Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Osobitu simboliku u ovoj Vazmenoj osmini dala je skupina odraslih novokrštenika iz SAD-a, te mnogi svećenici koji su došli u Međugorje kako bi ovo vrijeme proveli u molitvi i povučenosti.

Snimila Lidija Paris

Prvo zasjedanje Komisije za Međugorje

Rim, IKA - Tiskovni ured Svete Stolice objavio je 13. travnja priopćenje s prvog zasjedanja Međunarodne istražne komisije za Međugorje, održanog 26. ožujka. Članovi Komisije kojom predsjeda nekadašnji vikar Rimske biskupije kardinal Camillo Ruini su: kardinal Jozef Tomko, nekadašnji prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda, kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup, potpredsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Pu-

ljić, kardinal Julian Herranz, nekadašnji predstojnik Vijeća za tumačenje tekstova zakonika, nadbiskup Angelo Amato, prefekt Kongregacije za kauze svetaca, mons. Tony Anatrella, psihoanalitičar i stručnjak za socijalnu psihijatriju, mons. Pierangelo Sequeri, profesor fundamentalne teologije na Teološkom fakultetu u Milanu, o. David Maria Jaeger, savjetnik Vijeća za tumačenje tekstova zakonika, o. Zdzislaw Jozef Kijas, relator Kongregacije za kauze svetaca, o. Salvatore M. Perrella s Papinskoga teološkog

fakulteta „Marianum“, tajnik komisije o. Achim Schütz s Papinskoga lateranskog sveučilišta i dotajnik komisije, mons. Krzysztof Nykiel iz Kongregacije za nauk vjere. U radu zasjedanja sudjelovali su i stručnjaci dr. Franjo Topić, dr. o. Mijo Nikić, dr. o. Mihaly Szentmartoni i dr. s. Veronika Nela Gašpar.

Kao što je i najavljeno, rad Komisije neće biti otvoren javnosti, a zaključke istraživanja razmatrat će Kongregacija za nauk vjere.

Nedjelja Božanskog Milosrđa u Šurmancima

U nedjelju 11. travnja, u filijalnoj crkvi međugorske župe u Šurmancima svečano je proslavljen blagdan Božanskog Milosrđa. Istodobno se slavila i osma obljetnica izgradnje i posvećenja crkve posvećene Milosrdnom Isusu.

Tijekom devetnice pripreme za blagdan, mještani su svake večeri molili kronicu Milosrdnog Isusa. Na sam blagdan, središnje slavlje bila je sveta Misa u 11 sati, koju je predslavio međugorski župnik fra Petar Vlašić u suslavlju s vlč. Valentinom iz Italije. Na

Misi su se mještanima pridružili i brojni hodočasnici iz Italije, napose molitvena skupina iz Trenta pod vodstvom G. Marka, koja je djelatno sudjelovala u izgradnji ove crkve. U poslijepodnevnom satima i do kasno u noć, rijeke vjernika iz raznih zemalja, a napose iz Italije, dolazile su moliti pred ikonom Milosrdnog Isusa.

Molitvena skupina iz Trenta (Italija) međugorskoj je župi darovala i ikonu Milosrdnog Isusa bremenitu značenjem: čudo iscjeljenja koje se dogodilo posredstvom te ikone bilo je jedan od dokaza pri beatifikaciji se-

stre Faustine Kowalske i priznanju pobožnosti prema Milosrdnom Isusu, te proglašenju blagdana Božanskog Milosrđa u prvu nedjelju poslije Uskrsa. Ova se slika nalazi iznad oltara u crkvi u Šurmancima, koja je upravo zbog toga posvećena Milosrdnom Isusu.

Otkad je izgrađena crkva u Šurmancima, tamo hodočaste brojni vjernici. Odlaze organizirano u skupinama da bi pred ikonom Milosrdnog Isusa molili kronicu u čast Božanskog Milosrđa i preporučili se Milosrdnom Isusu.

Lidija Paris

Novo u nakladi ICMM-a

o. Jacques Philippe: Vrijeme za Boga, Vodič molitve srca

Dok joga, zen, tehnike opuštanja i druge istočnjačke metode velikim koracima osvajaju Zapad nudeći najrazličitije i najsloženije oblike mentalne koncentracije, unutarnja molitva – čisti besplatni dar Božje ljubavi – nastavlja poticati i davati životnu snagu svecima, istinskim Božjim prijateljima. Nismo li svi mi na tome putu?

Poniznost, ljubav i vjernost jedine su kvalitete koje se traže od čovjeka koji žudi za neiscrpnim vreloom žive vode koja izvire iz Božjega Srca. Tko može krenuti putem unutarnje molitve? Gdje, kada i kako moliti? Sve su to pitanja na koja odgovor daje ova izvršna knjižica puna primjera i konkretnih savjeta.

Ljetni raspored molitvenog programa

Ljetni raspored molitvenog programa u Međugorju počinje 1. svibnja. Molitva krunice u župnoj crkvi je u 18, a sv. Misa u 19 sati. Nakon Mise slijedi uobičajeni molitveni raspored ovisno o danu u tjednu. Klanjanje je srijedom i subotom u 22 sata. Pobožnost Križnog puta na Križevcu petkom je u 16, a molitva krunice na Podbrdu nedjeljom također u 16 sati.

Drugo hodočašće motorista

Mnoštvo motorista iz BiH, Hrvatske, Austrije, Njemačke, Italije, Crne Gore, Makedonije i drugih zemalja okupilo se na Drugom hodočašću motorista, koje se održalo u Međugorju od petka, 23., do nedjelje, 25. travnja u organizaciji Moto kluba „Brottnjo“ iz Međugorja i Kršćanske udruge „Kup-karmel“ iz Zagreba. Motoristi su počeli pristizati već u petak. U subotu su sudjelovali na pobožnosti Križnog puta na Križevcu. Posjetili su i Majčino selo, gdje ih je primio fra Svetozar Kraljević, a navečer su sudjelovali na molitveno-liturgijskom programu u međugorskoj župnoj crkvi. Svetu Misu u 18 sati predslavio je fra Danko Perutina, a nakon Mise uslijedio je blagoslov motora. Josip Sivrić, predsjednik Moto kluba „Brottnjo“, kazao je kako je te-

meljni cilj moto-hodočašća otkrivanje novih putova, posjet Međugorju te duhovna obnova u mjestu iz kojeg Gospa – Kraljica Mira – cijelom svijetu upućuje svoje upečatljive poruke s pozivima na molitvu, obraćenje, mir, ljubav i razumijevanje među ljudima. Dario Ner, jedan od pokretača hodočašća iz Zagreba, kazao je za Radiopostaju Mir Međugorje kako u Međugorju uvijek osjeti dobro i mir. „Robert – drugog organizatora i mene, najviše je zanimalo Međugorje zbog toga što u Dalmaciji i Hercegovini nigdje nismo vidjeli da postoji blagoslov motora. To mora biti, jer je to nešto lijepo, Gospa nas čuva na cesti i na našim putovanjima“ – kazao je Dario. Hodočašće je završilo u nedjelju svetom Misom u 8 sati.

Dragana Dugandžić

Foto Dani

Štirnica Lidija Paris

Statistike za ožujak 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
80.500
Broj svećenika koncelebriranih:
1434 (46 dnevno)

Statistike za travanj 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
136.200
Broj svećenika koncelebriranih:
2612 (87 dnevno)

Blagoslov petorice momaka u Majčinu selu

U subotu 10. travnja, u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu služena je sveta Misa na kojoj su petorica momaka zajednice „Milosrdni otac“ dobila blagoslov za uspješno završen program zajednice.

Koncelebrirano misno slavlje predvodio je međugorski župnik fra Petar Vlašić, u susavlju s fra Svetozarom Kraljevićem, upraviteljem Zajednice i drugim svećenicima. Tijekom misnog slavlja fra Petar je Damiru, Goranu, Vidaku, Robertu i Kristijanu udijelio blagoslov. Ovom velikom danu za Zajednicu nazočili su brojni prijatelji Zajednice iz cijele Bosne i Hercegovine, načelnik Kiselja-

ka Mladen Mišurić Ramljak s obitelji, konzul Republike Hrvatske u Mostaru Velimir Pleša, predstavnici naših zajednica, obitelj i prijatelji petorice momaka.

U nadahnutoj propovijedi, upravitelj Zajednice fra Svetozar Kraljević kazao je kako su momci s problemom ovisnosti često otpisivani od društva. No, uz snagu volje i Božju pomoć, oni su danas novi ljudi, ljudi koji su se izbacili iz pakla ovisnosti i krenuli pravim životnim putem. Fra Svetozar je istaknuo i to kako su ova petorica momaka nakon trogodišnjeg boravka u Zajednici uskrsnuli, i to po stotinu puta na dan. U Zajednici su izašli iz sivila i pošli putem kojega je Bog nami-

jenio čovjeku. „Za mene je ovo poseban dan i hvala dragomu Bogu što sam dočekao dan kad mogu početi ispočetka. Blagoslov je za mene jamstvo da se mogu nositi sa životnim teškoćama i problemima. Iako nije lako u današnjem društvu, nadam se da ću uz pomoć mojih najbližih uspjeti u životu“ – rekao nam je Robert, jedan od momaka koji je primio blagoslov.

Nakon svete Mise i zajedničkog ručka, cjelodnevni program nastavljen je susretom roditelja s voditeljima Zajednice i predavanjem dr. Marka Martinca. Susret je završen zajedničkim druženjem i večerom.

Ivana Čilić

Štirnica Lidija Paris

Posjet staračkom domu u Mostaru

U petak 9. travnja, s. Mirela Kurevija, zajedno s dvadesetak djece iz Sela, organizirala je uskrsni posjet starcima u staračkom domu u Mostaru. Tijekom korizme, djeca su se odricala svoga džeparca i slatkiša. Od tih ušteđevina kupljena je hrana, kupljene su dvije torte i napravljene su paketi za 62 starca u domu. Svaki je starčić dobio paket, priliku za malo razgovora i sladenje komadom torte, a sve je završeno zajedničkim misnim slavljem. Ova je akcija lijep primjer i dokaz kako svatko od nas i kad nema, opet uvijek ima nešto darovati onima još potrebnijima od sebe.

Križni put

Prošao je Uskrs. Podsjetio nas je da na kraju ipak Život pobjeđuje. Opet je svakidašnjica, opet je to spuštavanje do naših križnih putova. Djeca iz Dječjeg sela, svako sa svojim teškim životnim postajama, na Veliki petak molila su ne-

običan križni put. Svako je dijete dobilo po jednu postaju, za koju je trebalo iz svoga života napisati meditaciju i molitvu. Bio je to pravi, životni križni put. Molimo se da ga prožive i prođu s Isusom i tako jednom stignu do svoga vječnog Uskrsa.

Izlet na Crnicu

U četvrtak 8. travnja, ravnatelj Dječjeg sela, prof. Miro Čilić, organizirao je za svu djecu i odgajatelje Sela izlet na Crnicu. Uz igru i roštilj, vrijeme je brzo proteklo. Nasmijana i osunčana lica djece na povratku bila su pokazatelj da su priroda i igra najbolji recept za dobro raspoloženje.

Hodočasnička iskustva u Međugorju

Ovo vrijeme u kojem Crkva slavi otajstvo uskrsnuća, koje traje pedeset dana, u Međugorju je obilježeno brojnim hodočasnicima, među kojima su novinari radiopostaje „Mir“ Međugorje susreli mnoge zanimljive sugovornike.

Svećenik iz Koreje, Kim Yong Hwan, kazuje kako je za Međugorje prvi put čuo tek 2001. godine. Te iste godine navršilo se i 25 godina od njegova svećeničkog ređenja. Bila je to, ujedno, godina velike krize jer je osjećao veliku prazninu u svom svećeničkom pozivu. Upravo te godine dobio je i zamolbu iz *Seul Maria centra* da pođe u Međugorje kao duhovni pratitelj hodočasnika. Pri- staje i dolazi u Međugorje. Susreće se s jednom novom stvarnošću. Gleda u ljude koji, gotovo svi, u rukama imaju kronicu. Ostaje iznenađen pobožnošću ljudi koje promatra za vrijeme sv. Mise i obreda u crkvi. „Molio sam od Gospe zagovor da i ja dobijem tu unutarnju snagu. I dobio sam je. Meni je, zahvaljujući Međugorju, darovano

iskustvo pravoga svećeničkog života. To je moja najveća radost. Shvatio sam najvažniju činjenicu, a to je da je moje svećeništvo sveta stvar!“ – kazao je ovaj svećenik. Marija Kühnel, 76-godišnja njemačka hodočasnica, 25 godina povezana je s Međugorjem, a već je u prvom susretu s Međugorjem i međugorskim fenomenom osjetila kako se ovdje događa poruka za cijeli svijet. „Znam da su se mnogi ljudi zahvaljujući Međugorju vratili vjeri. Brojni su nakon posjeta Međugorju izabrali svećenička i redovnička zvanja. Znam da za mnoge ljude Međugorje znači nešto prevažno“ – kazala je, između ostaloga. Ponukana velikim nevoljama koje je susrela za vrijeme rata u BiH i Hrvatskoj, najviše svoga vremena posvetila je pomažući

prognanicima i stradalnicima. Pokrenula je i dobrotvornu akciju u kojoj je u Tasovčićima kod Čapljine izgrađeno naselje montažnih kuća za prognanike iz Bosne. Novinari su u Međugorju susreli i Danijelu Sisgoreo-Morsan, hrvatsku pjesnikinju, glazbenicu i skladateljicu poznatih duhovnih šansona. Danijela se obratila 1993. godine i od tada počela pisati i skladati duhovne pjesme. Govorila je o sebi, svome radu, a o iskustvima Međugorja, između ostaloga, kaže: „Ovdje doći uvijek je doživljaj, jer to je mjesto molitve, to je mjesto gdje se cijeli svijet skupi moliti. Kad ljudi dođu ovdje na hodočašće, dođu s namjerom da mole, da ih Bog promijeni, ispuni. Ovdje se zaista osjeća otvoreno srce. Dolazi do onoga: 'Čisto srce stvori mi Bože!'“

Koliko treba moliti?

Međugorski vidoci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet da bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

U svojim je porukama u Međugorju Gospa molitvu spomenula preko šest stotina puta. U početku ukazanja savjetovala je neka se svakoga dana moli Vjerovanje i sedam Očenaša, Zdravomarija i Slavaocu. Nešto je kasnije potaknula na svakodnevnu molitvu krunice. Dana 14. kolovoza 1984., dok je Ivan molio kod kuće, Gospa mu se neočekivano ukazala i rekla neka svijetu prenese poruku: „Htjela bih da svijet moli ovih dana uz mene... da moli svaki dan radosna, žalosna i slavna otajstva.“ U listopadu 2002. papa Ivan Pavao II. svojim je apostolskim pismom u kronicu uveo Otajstva svjetla. Treba li sada dakle svakodnevno moliti i radosna, i svjetlosna, i žalosna i slavna otajstva? Evo što kaže poruka od travnja 2001.: „Uzmite kronicu i molite... sve dok vam molitva ne postane radosni susret s vašim Spasiteljem.“

Molitva – radosni susret

Molite sve dok vam molitva ne postane radosni susret s vašim Spasiteljem! Cilj molitve je jasan: radosni susret s Bogom. Molitva ne smije biti ni zamorna ni dosadna, nego radosni susret. „U molitvi ćete se odmoriti... Molitva će vam biti radost i odmor... Molite... tako da vaše srce žudi za Bogom Stvoriteljem koji je pravi odmor vaše duše i vašega tijela... Ako počnete, ne će vam dosaditi jer ćete moliti iz radosti“ (5. srpnja 1984., 30. svibnja 1985., 25. srpnja 2008., 20. ožujka 1986.). Više si u srce moje ulio radosti nego kada obilno rode pšenica i vino! (Ps 4,8).

Molitva – plod ljubavi

„Molitva je plod ljubavi prema Bogu Stvoritelju“, kaže poruka od rujna 1997. Možemo moliti iz potrebe, iz straha, iz interesa, ali prava molitva je iz ljubavi i ona traži susret. U Matejevu Evanđelju, u poglavlju 6., Isus kaže: „Kada molite, ne budite kao licemjeri. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskršćima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kada moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svojem Ocu koji je u skrivitosti. I Otac tvoj koji vidi u skrivitosti uzvratit će ti“. To ne znači da ne treba moliti s drugima. To znači da treba moliti i u samoći. „Molite... a niste još dali svoje srce Bogu da ga on ispuni svojom ljubavlju... U molitvi predajte Isusu sebe!... Ne molite riječima nego srcem“ (25. svibnja 1999., 11. kolovoza 1984., 25. prosinca 2002.). Moje mi srce govori: traži lice njegovo! (Ps 27,8).

Moliti bolje – moliti više

Majka Terezija kaže: Tko želi moliti bolje, neka moli više. Moleći učimo moliti, moleći uranjamo u Boga i u njegovu ljubav. „Što više molite, to ćete više biti moji i moga Sina Isusa... Molite da vas Duh Sveti nadahne duhom molitve... Ja vam kažem da malo molite... Da znate kolike vam milosti Bog daje,

molili biste bez prestanka“ (25. lipnja 1994., 9. lipnja 1984., 8. studenog 1984.). Znači da nije dovoljno moliti sedam Očenaša, ni kronicu, ni cijeli ružarij – nego bez prestanka! Isus kaže da valja svagda moliti i nikada ne sustati (Lk 18,1). U čak devet poruka nalazimo iste riječi: Molite bez prestanka! (19. lipnja 1986.; 16. listopada 1986.; 6. studenog 1986.; 4. prosinca 1986.; 1. siječnja 1987.; 25. svibnja 1988.; 25. studenog 1995.; 25. ožujka 2000.; 25. studenog 2008.)

Molitva – vrelo koje izvire iz nutrine

To posve sigurno ne znači provesti dvadeset i četiri sata na dan s kronicom ili s molitvenikom u ruci. Molitva koju ponavljamo usnama silazi u srce, poput blage kiše natapa dušu, postaje trajna i neprekidna, i donosi nam radost i odmor. Kada usne zamru, srce dalje moli, i danju i noću. „I noću me srce opominje“ (Ps 16,7). Od usana do srca i dubine duše, molitva postaje vrelo koje izvire iz nutrine i čovjeka hrani dan i noć... Srce zbori (Ps 49). „Dječice, molite dok vaš život ne postane molitva“ (25. kolovoza 1998.). Kako život može postati molitva? Kada je cijeli život u skladu s Bogom, onda su sve misli, riječi i djela molitva. Takav je bio Marijin život. Takav je bio i život svetaca – sigurno ne od prvoga dana, ali s vremenom... Ako nas Marija na to poziva, znači da je moguće. Zašto ne i za mene?

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Tekstovi iz ove rubrike uskoro će biti i u knjizi "S Marijom kroz Bibliju".

Potekla je nova rijeka

Jutro je. Sunce se diglo visoko i sve vrijedne ruke pozvalo na ozbiljnost časa. „Ako tko neće da radi, neka i ne jede!“ upozorava apostol Pavao. A on, Kristian, već je dan započeo molitvom i radom. Lice mu se oznojilo. Znala sam da nakon više godina boravka u zajednici prima blagoslov za sretan početak novoga života.

s. Lidija Glavaš

„Ti odlaziš, Kristiane“, reko mu.

On me smireno pogleda i, s posebnim naglaskom materinjeg jezika, reče mi: „Da, idem, sestro. Primit ću blagoslov da mogu poći. S Bogom želim hoditi u svakom novom danu svog života. Ali ja ne odlazim. Moje srce ostat će trajno povezano s Međugorjem, s mojom braćom u zajednici Milosrdni Otac, s dragom Gospom Kraljicom Mira koja me je obavila plaštem svoje majčinske brige. Nositi ću u srcu ovu crkvu i Svetu Euharistiju. Nositi ću Brdo ukazanja i brdo Križevac, ta sveta brda koja su me u milosti Božjoj liječila. Nositi ću ovo hercegovačko nebo, njegovu vedrinu, toplinu i umiljatost ljudi. Slušati ću pjesmu ove bure, i osjećati čistoću i svježinu koju je donosila i s planina i s mora. Ništa mi ne će nedostajati, jer je već sve pohranjeno u mojoj duši i u mojim mislima. A sada, ipak idem tamo odakle sam došao.“

„Odakle si došao, Kristiane?“ upitah ga. „Sve ću ti reći, draga sestro. Ne samo tebi nego i drugima koji žele čuti moju životnu putanju. Bilo je vrijeme kada sam nisam htio slušati ni tuđe radosti ni tuđe patnje. Pa ako netko ne htjedne slušati mene, potpuno ću to razumjeti.“

Životni sunovrat

I Kristian nastavi: „Sve je počelo u sedmom odnosno osmom razredu osnovne škole. Tada sam zapalio prvu cigaretu i popio prvo pivo. Kasnije sam polako počeo izlaziti u grad, vikendom u diskoteke. Kako sam svirao gitaru (bio sam i član crkvenog zbora), u društvu sam bio uvijek zapažen. To mi je jako odgovaralo, ali i lagano mi razaralo moju mladu dušu. Nisam nimalo zaostajao za svojim prijateljima kad smo se natjecali tko će biti najizdržljiviji, tko će najviše popiti. Tako, sve više i više alkohol je zauzimao bitno mjesto u mom životu. Kamo god bih pošao, uvijek sam se susreo s bocom piva. Kao da me je čekala. Nisam je mogao zaoobići. A obiteljska situacija me slamala. U tom su se vremenu moji roditelji razveli. Svatko

je od njih otišao svojim putem. Sestra i ja bili smo žalosni zbog toga. Nama su trebali obadvoje. Voljeli smo i mamu i tatu, ali nažalost oni se nisu voljeli. I razdijelili su nas... Ja sam ostao s tatom, koji je bio teški alkoholičar. Bio mi je živi primjer kako ću utražiti svoju bol i prazninu.

Nakon završene srednje škole otišao sam u vojsku. Rat je došao i mene zatekao na Kosovu, gdje sam boravio tri mjeseca. Potpuno nespripreman za ovakvu situaciju, konzumirao sam alkohol u većim količinama a pojavila se i trava, pa i lijekovi. Sve sam to uzimao samo da bih se osjećao hrabriji i lakše podnosio to strašno, neljudsko stanje. To me je dugo nastavilo mučiti.

Povratkom kući, nakon rata, nastavio sam istim načinom, jer sam se već bio dobro navikao u vojsci. Jednostavno, za drugi izlaz nisam znao. Imao sam i djevojku. Naša je veza dosta dugo trajala. Ona me je voljela i pokušavala mi je pomoći. Išlo je to vrlo teško. Gdje god bismo otišli, ja sam u alkoholiziranom i drogiranom stanju napravio budalu od sebe i od nje. Svaki put sam do dna pao, u tom zlu gubeći i najmanju kontrolu nad sobom. Na kraju me je djevojka ostavila. Njezin odlazak nikako nisam mogao preboljeti. Ta me situacija dovela čak do suicidalnih razmišljanja, što sam i pokušao. Žiletom sam isjekao vene...

Nakon završene srednje škole otišao sam u vojsku. Rat je došao i mene zatekao na Kosovu, gdje sam boravio tri mjeseca. Potpuno nespripreman za ovakvu situaciju, konzumirao sam alkohol u većim količinama a pojavila se i trava, pa i lijekovi. Sve sam to uzimao samo da bih se osjećao hrabriji i lakše podnosio to strašno, neljudsko stanje. To me je dugo nastavilo mučiti.

Bilo je to strašno. Doktori su me jedva spasili. Tada sam prvi put bio na psihijatriji. Više sam se puta liječio, ali je to redovito bilo neuspješno. Nažalost, na psihijatriji sam se još više navukao na medikamente, koje sam mijesao s alkoholom i tako se drogirao. Lagao sam roditeljima, prijateljima, samo da bih se domogao droge i alkohola. Postao sam đavalov ratnik. Udaljio sam se od Boga. Život mi se pretvorio u pakao.

Međugorsko svjetlo

Prije tri godine, dok sam ležao na psihijatriji, u posjet mi je došla moja sestra. Između ostalog, rekla mi je da zna za jednu terapijsku zajednicu za ovisnike u Međugorju. Predložila mi je, ako se odlučim poći tamo, da će me izvući iz bolnice. Ja sam, naravno, odmah pristao, rekavši joj: 'Bilo gdje, samo me odavde izvuci, molim te!' I tako sam se odlučio za zajednicu i došao u ovo lijepo Međugorje, lječilište moje duše, moga srca, moje psihe, moje ovisnosti o zlu.

U početku mi je bilo vrlo teško. Morao sam se odreći cigareta, alkohola, lijekova, žena, televizije, novina... Nisam smio ništa raditi na svoju ruku. Dolaskom u zajednicu, odmah sam dobio 'anđela čuvara', jednoga od momaka, koji me je pratio 24 sata. Morao sam ga u svemu slušati. Sve mi je to

U početku mi je bilo vrlo teško. Morao sam se odreći cigareta, alkohola, lijekova, žena, televizije, novina... Nisam smio ništa raditi na svoju ruku. Dolaskom u zajednicu, odmah sam dobio 'anđela čuvara', jednoga od momaka, koji me je pratio 24 sata. Morao sam ga u svemu slušati. Sve mi je to bilo preteško. I molitva također. Ali zajedništvo uistinu čuda čini. Tu nikada nisi sam.

bilo preteško. I molitva također. Ali zajedništvo uistinu čuda čini. Tu nikada nisi sam. Uvijek je tu netko tko te podržava i pomaže ti koracati naprijed. U danima kad sam bio slab, nisam bio neprihvaćen. Naprotiv, tada su momci čvrsto stajali uz mene. Sve je to pomoglo mojoj sadašnjoj sigurnosti i sta-

bilnosti. Vratila mi se vjera, samopoštovanje, ne pijem nikakve lijekove, na alkohol ne mislim, jednostavno — živim zdravo. Moje psihičko stanje je, Bogu hvala, dobro, nikada stabilniji nisam bio. Mogu reći da sam se u bitnim stvarima skroz promijenio i sada zaista vidim da moj život ima smisla. Vraćam

se u svoju ravnu Vojvodinu s Božjom pomoći. Pružit ću ruku svima koji su na putu kojim sam ranije sam hodio.“

I Kristian je na svetoj Misi, prije samoga blagoslova, izgovorio ove riječi obećanja: „Vjerujem da sam u vrijeme svog boravka u zajednici 'Milosrdni Otac' primio oprostjenje za grijeha koje sam učinio protiv sebe samoga. Zahvaljujem za sve milosti i za dar žrtve koju sam mogao podnijeti na putu ozdravljenja od ovisnosti. Zahvaljujem na povjerenju koje mi danas zajednica daje. Svim svojim bićem trudim ću se živjeti i svjedočiti sve istinske i Božje i ljudske vrjednote. Ovim blagoslovom primam na sebe dužnosti odgovornog vjernika i građanina. Zajednica mog života počinje danas ovim blagoslovom, koji ponizno primam. Molim vas za vaše molitve i prijateljsku ruku da bih ustrajao na ovom putu.“

Kristian, s osmijehom, ide u novi život. A mi, dragi čitatelji, prihvatimo s puno srca njegovu zamolbu da ga molitvom pratimo na njegovu putu.

Snimila Paula Tomić

Božja pitanja čovjeku Tko je dao čovjeku usta?

fra Iko Skoko

Bog je izabrao i poslao Mojsija da skupi starješine Izraelove u Egiptu koje će pripremiti i izvesti narod iz egipatskog ropstva. Bog je siguran kako će izraelske starješine poslušati Mojsija. S tom skupinom Mojsije treba otići do faraona i njegovih starješina i reći im: „Objavio nam se Jahve, Bog Hebreja. Pusti nas da odemo tri dana hoda u pustinju, da ondje prinesemo žrtvu Jahvi, Bogu svojemu“ (Izl 3,18). Bog je siguran da faraon ne će poslušati ako ne bude „natjeran teškom šakom“. On hrabri Mojsija što će sve poduzeti da ih faraon pusti. A sami Egipćani bit će raspoloženi prema svojim dotadašnjim robovima pa ih ne će pustiti praznih ruku.

Ipak, Mojsije dvoji. Bog mu pokazuje neka znamenja kako bi ga ohrabrio, a koja namjerava izvesti pred faraonom i njegovim starješinama.

Mojsije se dalje opravdava svojim slabim govorom: „Oprosti, Gospodine! Ja nikada nisam bio čovjek rječit; ni prije ni sada kad govoriš svome sluzi. Ja sam u govoru spor, a na jeziku težak“ (Izl 4,10). Bog nastavlja: „Tko je dao čovjeku usta? Tko ga čini nijemim i gluhi: tko li mu vid daje ili ga osljepljuje? Zar to nisam ja, Jahve! Idi, dakle! Ja ću biti s tobom kad budeš govorio, i kazivat ću ti što ćeš govoriti“ (Izl 4,11). Božje ohrabrenje Mojsiju nije dovoljno. On nastavlja svoje opravdavanje: „Oprosti, Gospodine, ne bi li poslao koga drugoga!“ (Izl 4,13). Mojsijevo opravdavanje razljutilo je Boga. Zato bira Arona, koji je vrlo rječit, za Mojsijeva glasnogovornika. Vjerojatno je Aron prvi glasnogovornik u povijesti. „Zar Aron, Levijac, nije tvoj brat? Znam da je on vrlo rječit. Evo, baš ti izlazi u susret. Kad te vidi, obradovat će se u srcu. Ti govori njemu i u njegova usta stavljaj riječ. Ja ću biti s tobom i s njim dok budete govorili, kazivat ću obojici što ću raditi. Tako, on će tebi biti mjesto usta, a ti ćeš njemu biti mjesto Boga. Uzmi ovaj štap u ruku. Njim izvodi znamenja“ (Izl 4,14-16).

Mojsije, ohrabren Božjim riječima, prihvaća poslanje: vratiti se u Egipat i izvesti svoj narod iz ropstva. Izraelci su Božji prvorođenac (Izl 4,22). Na ulazu u Egipat, na Božjem brdu susreće se s bratom Aronom. Nakon što su se poljubili, Mojsije mu izlaže svoju misiju. Nastavljaju zajedno hod do Izraelaca. Izložili su Izraelcima Božji naum i pokazali znamenja. Narod je povjerovao kako je Bog čuo njihov vapaj i zato ih pohodio. Pali su ničice i poklonili se Bogu.

Župa je mjesto svjedočenja i dobrotvornosti

fra Mario Knezović

Jedna od najvažnijih zadaća vjernika u župi i svijetu je svjedočenje, vjernik mora biti propovjednik svojim životom, djelima, govorom. Uskrsli Gospodin svojim je učenicima najavio: „Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci sve do kraja zemlje“ (Dj 1, 8). Zadatak svjedočenja u Evanđelju uvijek je povezan s Isusovim uskrsnućem. Oni koji su bili svjedoci Krista Raspetoga i Uskrsloga, poslani su navješćivati vijest o uskrsnuću, poslani su evangelizirati druge. Naša je dakle dužnost navješćivati ljudima radosnu vijest o uskrsnuću i o vječnom životu, dati im obrazloženje nade koja je u nama (usp. 1 Pt 3, 15). Crkva je po svojoj prirodi misionarska, zato župa mora biti žarište misijskoga djelovanja. To znači da je svaki član zajednice pozvan živjeti kao pravi kršćanin, koji oblikuje svoj život prema Isusovu primjeru. Takav život – pošten i jednostavan – nužno privlači pozornost, jer se bitno razlikuje od života drugih. Ljudi se uz njega pitaju: Odakle ta razlika, iz koje li vjere? Takvo ispitivanje pobuđuje interes za vjeru i tada navješćivanje postaje moguće. Iskren kršćanski život ljude osvaja. Tada se ne moramo mnogo brinuti za misijsko lice župe – važnije je njezino kršćansko lice. Ako članovi župe žive uzorno, župa time svjedoči, a kao takva ona je i misijska. Papa Benedikt XVI., u svome pismu biskupima od 10. ožujka 2009., zapisao je sljedeće: „U našem vremenu, u kojem je u mnogim dijelovima svijeta vjera u opasnosti da se ugasi poput plamena dogorjele svijeće, prioritetni nam je zadatak uprisutnjivati Boga u tome svijetu i otvarati ljudima pristup Bogu. I to ne bilo kojemu bogu, nego Bogu koji je govorio na Sinaju, onom Bogu čije smo lice spoznali u ljubavi do kraja (Iv 13, 1), u raspetom i uskrsnom Isusu Kristu. Pravi problem našega povijesnog tre-

nutka jest u tome što Bog nestaje iz čovjekova obzorja i što gašenjem Božjega svjetla nastupa dezorijentiranost u čovječanstvu, čije ćemo razorne posljedice sve više osjećati.“ Učiniti da Bog bude nazočan u našem svijetu, omogućiti ljudima pristup Bogu – to je naš veliki zadatak u ovom vremenu. Bog i s njime radovanje životu, ljubav i poštovanje prema čovjeku od njegova začeca do prirodne smrti, sloboda srca od idola koji čovjeka zarobljavaju, duševno zdravlje, rasterećenje duha od egzistencijalne tjeskobe, pobjedonosni osjećaj postojanja nasuprot ponoru ništavila, nada u beskonačnost nasuprot prolaznosti svega... Jer On, vječni i pravi Bog, uvijek živi. Uvijek treba ispitati savjest o svome svjedočenju. Ako se netko ispovijeda zato što je zatajio ili izdao načela određene udruge, kluba, društva, kako onda katolik ne bi trebao osjećati krivnju savjesti ako je zatajio svoju vjeru.

Druga bitna dimenzija javnoga djelovanja u župi je dobrotvornost. Mogli bismo reći da se to samo po sebi razumije, jer dobrotvornost kao služenje siromašnima i patnicima, stradalnicima, bolesnima i osamljenima – nezaobilazna je dimenzija u životu Crkve, ako hoće biti vjerna svomu Gospodinu i Učitelju, koji kaže: „Bolesne liječite, gubave čistite, zloduhe izgonite“ (Mt 10, 8). Župa treba biti aktivno središte dobrotvornosti po uzoru na Isusa Krista, koji je rekao: „Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi“ (Mk 10, 45). I kad u posljednji dan budemo stajali pred sudskim stolom, pitat će nas upravo o tome kako smo pomagali bližnjemu u potrebi: „Jer ogladnjeh i dadoste mi jesti; ožednjeh i napojiste me; oboljeh i pohodiste me“ (usp. Mt 25, 35-36). Dobrotvornost je zahtjevna zadaća župne zajednice i traži neprestanu spremnost i solidarnost sa svima, simpatiju prema pojedincu u potrebi, bez obzira na narodnost, rasu ili vjersku pripadnost, piše kardinal Franc Rode, prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

Iz Homilije o Vazmu, Melitona Sardskoga, biskupa

Hvalospjev Kristu

Znajte, predragi!

Vazmeno je otajstvo novo i staro, vječno i vremenito, prolazno i neprolazno, smrtno i besmrtno.

Staro po Zakonu, novo po Riječi; vremenito po slici, vječno po milosti; prolazno po klanju jaganjca, neprolazno po životu Gospodinovu; smrtno po njegovu ukopu u zemlju, besmrtno po njegovu uskrsnuću od mrtvih.

Star je Zakon, a nova je Riječ;

vremenita slika, a vječna milost; prolazan jaganjac, a neprolazan Gospodin, zaklan kao janje, uskrsnuo kao Bog.

Jer ko jaganjac bi vođen na klanje, a nije bio jaganjac;

i ko janje bez glasa, a ni janje nije bio. Slika prođe, a istina nadođe:

Namjesto janjeta Bog, mjesto jaganjca čovjek, a u čovjeku Krist koji sadrži sve.

Dakle, klanje jaganjca i slavljenje vazma i slovo Zakona uvriješe u Krista Isusa, radi kojega se sve zbiljo u starom Zakonu, a još većma u novom redu.

Jer i Zakon postade Riječ, stari postade nov - izišavši iz Siona i Jeruzalema -

i zapovijed postade milost, i slika stvarnost, i jaganjac Sin, i janje čovjek, i čovjek Bog.

Gospodin, premda je bio Bog, zaodjenu se čovjekom,

i trpio je za trpećega, i dade se svezati za uhvaćenoga,

i bi osuđen za osuđenoga, i pokopan za sahranjenoga,

a ustade od mrtvih i ovim se oglasi glasom:

Tko će se pravdati sa mnom? Nek mi se suprotstavi!

Ja sam oslobodio osuđenoga, ja oživio mrtvoga,

ja uskrisio sahranjenoga.

Tko će mi proturječiti? Ja sam Krist, ja sam uništio smrt i pobijedio neprijatelja,

i zgazio pakao, i svezao jakoga, i odveo čovjeka u nebeske visine: ja, veli, Krist!

Dođite, dakle, sve obitelji čovječanstva ugnjetene grijesima i primite oprost grijeha.

Jer, ja sam oprostjenje vaše, ja vazam spasenja,

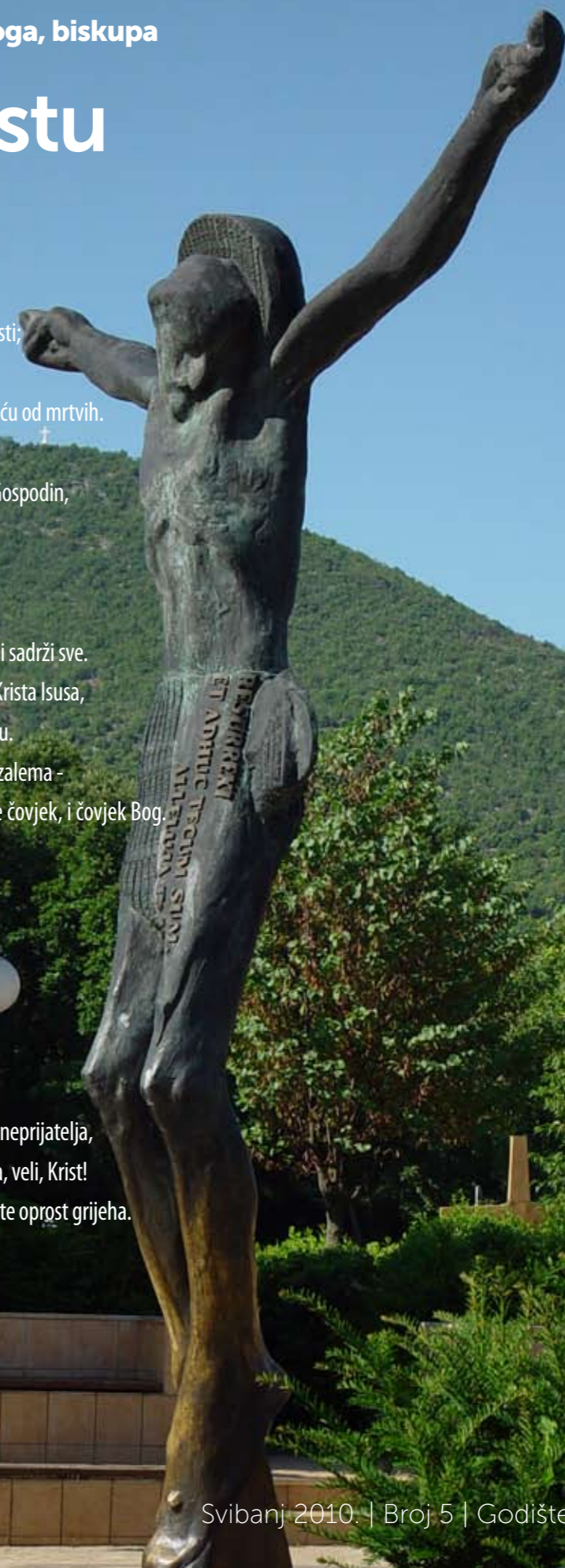
ja janje za vas zaklano, ja otkup vaš, ja život vaš,

ja uskrsnuće vaše, ja svjetlo vaše, ja spas vaš, ja kralj vaš.

Ja vas uzdižem u nebeske visine,

ja ću vam pokazati Oca koji je odvijeka.

Ja ću vas uskrisiti svojom desnicom.

Gospa Olovska

U olovskom svetištu nalaze se dvije Gospine slike. Jedna je iz 18. st., s natpisom S. Maria Plumbensis, koja je do 1920. bila kod franjevaca u Iloku, a kasnije na Petrićevcu i u Sarajevu, a 1964. prenesena je u Olovo. Drugu je sliku god. 1954. izradio Gabrijel Jurkić prema opisu negdašnje Olovske Gospe, koja je nestala

Pripremio fra Karlo Lovrić

Fra Gabrijel Tomić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, upravitelj svetišta Gospe Olovske, svake godine u Velikom tjednu, odnosno od Cvjetnice poslije podne do Velike subote, boravi u Međugorju i kroz cijelo to vrijeme na raspolaganju je hodočasnicima za svetu ispovijed. Nije on iznimka u tome. Neka su njegova braća iz Franjevačke provincije Bosne Srebrene tijekom cijele godine (subota-nedjelja) na raspolaganju. To su profesori Franjevačke klasične gimnazije u Visokom: fra Vitomir, fra Nikola, fra Pavo, fra Jozo, fra Franjo, fra Zvonko, fra Josip, fra Stjepan... Dolaze subotom oko podne, dakako ne svi odjednom, a nedjeljom, najčešće po završetku večernje Mise, vraćaju se u Visoko. Dolazi i fra Perica Vidić iz Sarajeva (Bistrik) kad mu dopusti vrijeme. I još pokojni fratri iz drugih krajeva Bosne Srebrene navrate i rado pođu u ispovjedaonicu, što će reći, da su vični biti na raspolaganju vjernicima u sv. ispovijedi. Može li se zamisliti fratra – svećenika iz Bosne Srebrene a da nije bio u Olovu ili Jajcu (Podmilačje) i tamo ispovijedao?

Ovi spomenuti fratri samo su povod pisanju u Glasniku mira o najstarijem hodočasničkom mjestu među Hrvatima, ne samo u Bosni, o Gospi Olovskej.

Zbog raznoraznih okolnosti nije više Olovo što je nekad bilo, pa ni čašćenje Gospe Olovske kao nekada, ali neka čitatelji Glasnika mira saznaju kako je nekada bilo, a kako je sada.

Narodno svetište

Olovo je gradić smješten 50 km sjeveroistočno od Sarajeva, na magistralnoj cesti Sarajevo – Tuzla. Još od srednjeg vijeka tu su poznata nalazišta olovne rude, po čemu je grad i dobio ime. Prvi se put spominje u pisanim dokumentima 1382. g. Upravo tada započinje u Bosni intenzivnije iskorištavanje olovne rude i trgovina njome. Dakako, samo mjesto dobilo je ime po rudnicima i trgovini olovom. U 14. i 15. st. trgovina olovom bila je razvijena osobito preko Dubrovnika.

U 15. st. Olovo je dobilo i tvrđavu nazvanu Olovac. Ona je i za turske vladavine služila za vojnu posadu.

Prvi podatak koji upućuje na to da je olovska crkva narodno svetište, zabilješka je u dubrovačkom ljetopisu za 10. travnja 1454. godine: „...izmiri se Herceg Stjepan s Dubrovnikom, sa ženom Jelenom, sinom Vladislavom te sa svojim zetom, bosanskim kraljem. Ovom se izmirenju obradovaše oba zeta, a obje njegove kćeri, Katarina i Marija, poslaše darove Gospinoj crkvi u Olovo“.

Čudotvorna Gospina slika

Za osvajanja Bosne od Turaka, olovska crkva i samostan nisu stradali. Crkva je stajala još 240 godina i koliko se zna, upravo kroz to vrijeme hodočasnička je aktivnost dostigla vrhunac. Franjo Varadinac, u djelu **Pastor bonus** (Pastir dobri) objavljenom u Mlecima 1679. godine, svjedoči: „Olovskoj Gospi hodočaste ne samo katolici iz Bosne i Dalmacije, nego i inovjerci iz Bugarske, Srbije i Albanije, i to radi čudesnih ozdravljenja. Tri mjeseca traje sezona za hodočasnike a vrhunac je svečanosti na Veliku Gospu. Uoči blagdana, na sam blagdan pred podne i navečer propovijedaju po dva propovjednika, jedan u crkvi, a drugi pred crkvom. Redovito dolazi bosanski biskup i osobno propovijeda. Svi se katolici - hodočasnici ispovjede i pričeste i to javno pred crkvom na očigled Turcima.“

Osmanlijske vlasti znadu za svečanost i uvažavaju je: propisano je da gvardijan službeno najavi svečanost civilnoj vlasti i zatraži janjičarsku stražu koja će čuvati red“. I ovaj, kao i drugi dokumenti iz 17. stoljeća, govore o procesiji iz olovске crkve u drugu crkvu koja je udaljena više od sat hoda. Navode, da bi se formirala procesija sa svijećama i bakljama u noći između 13. i 14. kolovoza, da se u toj procesiji, uz molitvu i pjevanje, nosila čudotvorna Gospina slika, da su se svečanosti odvijale uz tu drugu crkvu, a onda bi se na blagdan Gospina Uznesenja na Nebo (15. kolovoza) opet vraćala u procesiji. Slično bi se ponavljalo i o Maloj Gospi. Ovako se događalo iz praktičnih razloga. Prostor oko crkve je skućen. Nadalje, samo Olovo u 16. i 17. st. postaje sve izrazitijom muslimanskom kasabom. Prostor oko crkve okružen je strimim brežuljcima s kojih bi se lako mogao baciti neki predmet i ozlijediti hodočasnike. Bilo kako bilo, procesije od jedne do druge crkve prigodom svetkovine Velike i Male Gospe postale su glasovite.

Pedeset Hrvata katolika

Sve do 16. st. stanovnici Olova i okolice uglavnom su bosanski Hrvati katolici. Po-

slije su doselili Sasi kao rudari, zatim razni trgovci i obrtnici iz Dubrovnika i Dalmacije. Od tada se struktura stanovništva u Olovu postupno ali posve mijenja. Godine 1616. bilo je 135 katoličkih i 44 muslimanske obitelji. Tih godina u dopisima organa vlasti više se ne potpisuje knez, nego kadija. A u 18. i 19. st. katolici iz Olova i njegove okolice posve iščezavaju. Stanje se nešto promijenilo dolaskom austrougarske vlasti u Bosnu, ali doseljenici su bili većinom državni službenici i radnici s obiteljima.

Sada u Olovu živi jedva 50 Hrvata katolika, a u obližnjim selima uopće ih nema. Najbliže katoličko selo udaljeno je 15 km, a poslužuje ga svećenik iz Olova. Smisao opstanka i održavanja crkve je vjernost prošlosti i služenje hodočasnicima. Ipak, odnedavno ovdje borave dvojica fratara: fra Gabrijel Tomić i fra Marko Đunder, brat.

Samostan s crkvom iz 14. stoljeća

Crkva u Olovu bila je samostanska crkva, ali nije isključeno postojanje crkve i prije osnivanja samostana na tom mjestu. Olovska crkva nije bila velika (12,60x9,50 m). Njezini masivni zidovi bili su građeni od tesanog kamena. Iznutra je bila ožbukana i likovno ukrašena, o čemu svjedoči jedan ulomak zida pronađen u vrijeme austrougarske uprave u BiH, a koji se čuva u Zemaljskom muzeju u Sarajevu. Od stare olovске crkve očuvan je i ključ (također u Zemaljskom muzeju), koji je istodobno služio kao samokres, ako se trebalo braniti.

Ne postoji nigdje slika te crkve, osim što ju je arheolog dr. Đuro Basler pokušao crtežom rekonstruirati na temelju iskopavanja i opisa u dokumentima.

Arheološka su iskopavanja vršena 1886. godine, ali zidovi nisu konzervirani nego opet zatrpani. Prema nalazima iskopavanja iz 1886., njezine nutarnje dimenzije su 12,60x9,50 metara. Zidovi su joj bili vrlo debeli, budući da je standard građenja crkava u srednjem vijeku zahtijevao da one budu kao utvrde.

Prvotni franjevački samostan s crkvom osnovan je u 14. stoljeću i spada u najstarije samostane u Bosni. Na popisu je samostana fra Bartola Pizanskoga iz god. 1385./90. Prigodom osmanlijskog osvojenja Bosne god. 1463., samostan i crkva pošteđeni su razaranja. Od sredine 17. stoljeća katolici se u pojačanoj mjeri iseljavaju u prekosavske krajeve. Samostan je zapao u velike dugove zbog raznih nameta i globa, tako da je oko 1670. bio privremeno napušten. Franjevci su za kratko prevladali krizu, ali se u vrijeme Bečkoga rata (1683. – 1699.) stanje veoma pogoršalo. Zbog iseljavanja i islamizacije goto-

vo je nestalo katoličkoga pučanstva u Olovu i okolici. Godine 1687. svi su franjevci, osim gvardijana, napustili samostan, a 1700. definitivno preselili u Ilok. U noći 1. na 2. kolovoza 1704. samostan i crkva su zapaljeni. Za podmetanje požara počinitelj je, prema zapisima u kronici, naručen i nagrađen.

Podignuta drvena crkva

Nakon velikog hodočašća od oko 5.000 vjernika god. 1866., sljedeće je godine podignuta drvena crkva.

Ona se, međutim, 1913. g. srušila. God. 1923. pokrenuta je akcija za podizanje Gospine svetišta. Godine 1923. vjerojatno je velikogospojinsko hodočašće dalo povod da se pokrene akcija. Osnovan je odbor za gradnju. Neki su članovi htjeli što prije započeti s gradnjom, a neki su htjeli graditi istu crkvu ali za to nije bilo sredstava. Akcija je uspješno krenula tek 1929. kada se u nju uključio fra Lujo Zloušić (profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom), koji je sve do smrti, punih 40 godina, sebe zdušno i nesebično ugrađivao u olovsko svetište.

Izrada plana povjerena je arhitektu Karlu Paražiku. Radovima se pristupilo tek nakon nekoliko godina. U prvoj fazi, od 1930. do 1932., crkva je ozidana do krova i takva je ostala do 1936., kada je pokrivena. God. 1938. postavljen je kameni oltar s tabernakulom, izrađen po nacrtu K. Paražika. Portal je obložen bračkim mramorom 1961. g. Temelji crkve sanirani su u razdoblju od 1963. do 1965.

Crni kamen

Na ravnom prostoru pred sadašnjom Gospinom crkvom upada u oči crni kamen približno četvrtastog oblika. Prigodom velikog hodočašća stalno je okružen pobožnim moliteljima, koji se pri dolasku uza nj kratko zadrž i upale po koju svijeću. Kada se nakupi mnogo takvih zapaljenih svijeća oko kamena, toplina od mnogih plamenova istopi vosak pojedinih svijeća pa to onda bukne u jedan veliki plamen, od čega je kamen sve crniji. Ovaj je kamen povezan sa zidom i kamenim pragom. Visina mu je 190 cm i ima tri okrugla udubljena za baglame. Iz toga se može sigurno zaključiti da je taj kamen lijevi dovratnik glavnog ulaza u crkvu s istočne strane. Kako godinama vjernici nisu imali ni slike ni kipa pred kojim bi kleknuli i upalili svijeću, oni su to počeli činiti uz ovaj kamen. I ta je praksa zadržana do danas. Kažimo i to da se u olovskom svetištu svake godine proslavlja sv. Josip Radnik uz mnoštvo hodočasnika. Dao Bog da Olovo opet bude ono što je nekada bilo!

Izvor: <http://www.bosnasrebrena.ba/v2010svetiste-majke-bozje/>

Pepeo i prah

Gledao sam onaj poljski film Katyń. Davali su ga kasno, a ja ga još dugo nakon toga nisam mogao istjerati iz misli. Zbog toga sam sutradan bio pospan, ali ne žalim. Nisu me ipak odvratili od njegovog gledanja. Ne ulazim u to zbog čega su ga uopće davali. Nije valjda samo zbog pokopa poljskog predsjednika. Ali, moglo bi se i to dogoditi, živimo u programirana vremena. Nije mi zbog njih drago, samo jest kad im se nasmijem u brk.

Miljenko Stojić

Mnogo Poljaka dolazi u molitveno mjesto Kraljice Mira koje će jednoga dana proglasiti svetištem. Unatoč svim povijesnim nedaćama vjeruju svojoj Gospi i svome Bogu. Film prikazuje kako su kod jednoga ubijenog časnika pronašli kronicu. Nije išao za tim pa ne kaže je li ih više bilo takvih, jamačno jest, ako im već prije nisu oduzeli sve te i slične predmete. Nisu proklinjali Boga što ginu, već su zajedno s njim išli u smrt znajući da će samo na taj način njihova žrtva biti plodonosna. Znamo, nešto slično činili su i naši bojovnici tijekom Domovinskog rata. Nema veze što ih sada progone na razne načine, pobijedili su jednom, pobijedit će opet. Vjerujem u njih čak i onda kad su stjerani u kut. A Kraljica Mira vjeruje još više. Ona ih uvijek prima raširenih ruku.

Komunizam je kao neka podmukla bolest već više desetljeća na tkivu čovječanstva. I hoće ga razoriti. Osjećam kako me Kraljica Mira gleda s osmijehom. Nemoćuće je da se to dogodi kad je ona tu. Odvrtimo li povijest unatrag, jasno vidimo da je to uistinu tako. Komunistički led bio nas je okovao i činilo se kao da je vječan. Nu, topio se korak po korak i na kraju je pukao. Kraljica Mira i nadalje je ostala sa svojim ljupkim majčinskim pogledom. I dvojiti da tako ne će biti i ubuduće?! Ma, dajte!

Ni vulkanski pepeo ne može ništa djelovati Kraljice Mira. Dobro, neki hodočasnici koji su trebali doći nisu došli, međutim njihovo srce nije se nimalo promijenilo, ako nije postalo i žarče. Nisu oni turisti da im trebaju uzbuđenja, bespriječna usluga i sve te trice i kućine. Njih možeš baciti bilo gdje i oni će se snaći jer u svome srcu nose nadu. Zbog toga jednoga dana kad budu trebali prijeći u

pepeo, to za njih ne će ništa značiti. Samo jedan prijelaz i ništa više. A tamo na tom drugom kraju očekuju te, Kraljica Mira, Bog, svi oni anđeli i sveci. Divota jedna!

Ponovno ću se vratiti pobijenim poljskim časnicima. Voljeli su svoju domovinu, ljude i Boga pa su ostali mnogima u divnom sjećanju. Mislili su da su ih pretvorili u prah, a ono iza njih ostade pepeo sposoban razgorjeti veliku vatru. Samo to treba htjeti i ništa više. Mnogi su se usudili te i njih danas Poljaci slave kao svoje junake. Zacijelo je jedan od njih poginuli poljski predsjednik. Budući da je zastupao istinske vrijednosti, nazivali su ga kontroverznim, konzervativnim, tvrdoglavim, privatno vjerojatno još i kojekako drukčije. Zahvaljujući, međutim, poštovanju Poljaka prema njemu i osjećaju krivnje kod onih koji su dopustili da se Katyń dogodi, protivni glasovi morali su mu priznati veličinu. Istina je, dakle, pobijedila. Zar je potrebno reći da je to dobar primjer za ponašanje svakoga od nas?

Razmišljajući o ovome što sam napisao i što bih još trebao napisati, gledam kroz prozor i ponovno opažam da sviću ljepša vremena. Kiše otišle, sunce se polako približava. Volim zaista proljeće, iako mi je ljepše ljeti. Ipak, nikada ne možeš gledati buđenje života kao dok sviće proljeće. Upravo prije pisanja ovog teksta prošao sam malo prirodom. Miris trava, zujanje pčela, pupanje loze... Bogu sam zaista bio zahvalan što mi je ne samo dao ove čarove, već i sposobnost da ih prepoznam. Znam da je sve to u biti pepeo i prah i da ne će imati vječnog života kao što će ga imati ljudska bića. Ne umanjuje to ljepotu koja me okružuje. Ako Bog ovakvu ljepotu daje već sad ovdje na zemlji, kako li će to biti zajedno s njim? Dobro, mirišu malo ove riječi na nauk iz katekizma. Ne, ne ispričavam se. Nego, to me povede u još jednu misao. Zbog čega se ne prepustiti svemu onome dobrome što smo nekada učili, odnosno čemu su nas učili? Itekako je to primjereno pitanje za svibanj. Na sve strane su sv. pričesti, sv. potvrde. Djeca rastu u tijelu i u vjeri, a nije valjda da se mi odrasli debljamo od ručkova kojima to proslavljamo? Daj, budimo ozbiljni. Ne gasimo dječji osmijeh u sebi. Ako dijete ne zna biti odraslo i ako odrastao ne zna biti dijete, sve mi se čini da nešto nije u redu. Prisjetimo se, Kraljica Mira neprestano govori neke slične riječi i ja sam ove svoje iz njih izveo. I nije me stid, stid me je ako se samo ne znam ponekad tako vladati.

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:

Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Poklonite im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:

Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija.paris@medjugorje.hr

RADIO POSTAJA
mir
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,8 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:

Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Tjedni molitveni program
ljetni raspored (od 1. svibnja do obljetnice ukazanja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizm: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
13 h Sv. Misa na hrvatskom
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 19 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

**Ti si Petar, Stijena, i na toj
stijeni sagradit ću Crkvu svoju**

